Jaargang 113. Vrijdag, 4 Augustus 1854. No. 62

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 14den Augustus 1854, des middags te 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Groningen*, of, bij deszelfs ontstentenis, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn van den waarnemenden HOOFDINGENIEUR van den WATERSTAAT in het 1ste Distrikt, aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur te *Groningen*, in het openbaar worden aanbesteed:

Het doen van eenige Herstellingen aan de Zeeweringen wederzijds Delfzijl, in den jare 1854.

De gadingmakenden kunnen van de begrooting van kosten van voorschreven Werk ter Provinciale Griffie kennis nemen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve in het Provinciehuis te *Groningen*, ter lezing liggen: te *Groningen* in den Doelen, bij de kasteleins [illegible], wedw. BONTEKOE, TEN HAVE, SPINDLER [illegible], alle aan de Groote Markt; voorts bij den [illegible] Paard; bij den kastelein VISSER, in de [illegible], bij J. A. HEIKENS, in de Zwaan; bij de wedw. [illegible] het Wapen van Amsterdam; bij de wedw. [illegible] van het Ameland; in de Stads Herberg [illegible], buiten de Apoort; bij den kastelein MIDDELKOOPER, bij de Ebbingepoort, en bij R. R. ELEMA, in de Altena; te *Zoutkamp* bij den kastelein S. H. WOLDRINGH; te *Warffumizen* bij A. NANNINGA; te Winsum bij de erven WIERSEMA; te *Bedum* in het Gemeentehuis; te *Onderdendam* in het Zijlvesterhuis en bij den kastelein JAN KNOOP PATHUIS; te *Appingedam* bij de kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING; te *Delfzijl* bij de kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK, HEMMES, S. J. DE VRIES en de wedw. WEITS; te *Ten Boer* in het Gemeentehuis en bij den kastelein A. LINTHORST, te *Kaakheem*; te *Termunterzijl* bij den Zijlwaarder; te *Martenshoek* bij de wedw. MEURS; te *Zuidbroek* bij den kastelein MONKHORST; te *Winschoten* bij de wedw. WISSEMAN en den kastelein N. HEMMES; te *Nieuwe Schans* bij den kastelein A. J. VERNIERS VAN DER LOEFF; te *Veendam* in het Gemeentehuis; te *Grijpskerk* bij de wedw. DE BOER; te *Zuidhorn* in het Gemeentehuis; te *Noordhorn* bij den kastelein A. H. WIERINGA; te *Usquert* en te *Oude Pekela* in het Gemeentehuis.

Nadere informatiën en aanwijzing in loco kunnen worden aangevraagd bij den waarnemenden Hoofd-Ingenieur en bij den Ingenieur van den Waterstaat te *Groningen*.

GRONINGEN, 1 Augustus 1854.

De Commissaris des Konings voornoemd:
I. A. VAN ROIJEN.

RAADSVERGADERING,

Zaturdag den 5den Augustus 1854, voormiddags te 10½ uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

Het berigt van den op den 23sten geleverden veldslag tusschen Dzurdzu en Frateschti wordt thans van onderscheidene zijden gelogenstraft. Evenwel schijnen de Russen eene terugtrekkende houding aan te nemen, welke wordt toegeschreven aan de komst van graaf *Adlerberg*, die, volgens de *Oesterr. Corresp.*, den 24sten aan vorst *Gortschakoff* het bevel van den Czaar heeft overgebragt, de vorstendommen te ontruimen, en aan de overzijde van de Pruth terug te trekken.

De *Presse* meldt dan ook uit Bucharest van eergisteren, dat het Russische leger in vollen aftogt is van Frateschti naar Bucharest, door de Turken achtervolgd wordende. Een officiëel berigt had men niet ontvangen.

Volgens ontvangen berigten zijn ook de geallieërde troepen den 24sten Julij bij Turtukai over den Donau getrokken.

Bij het Engelsche departement van marine zijn thans verscheidene depèches van den admiraal *Dundas* ontvangen nopens de Russische versterkingswerken aan de monden van den Donau. Daarin vindt men de bevestiging van het beurteling gemelde en weder tegengesproken berigt van het sneuvelen van kapt. *Hyde Parker*, bevelhebber van het stoomfregat *Firebrand*, en het wonden van 6 andere schepelingen.

— In den Franschen *Moniteur* komt voor een zeer belangrijk document, behoorende tot de geschiedenis van den Griekschen opstand. Het is namelijk de petitie, welke de drie Helleensche opperhoofden *Theodoor Grivas*, *Tsami-Karatassos* en *Papa-Costa* hebben ingediend bij den ministerraad te Athene, en behelzende eene acte van beschuldiging tegen de Grieksche regering.

De cholera, welke tot dusverre onbekend was in Griekenland, heeft zich in den Piraeus geopenbaard.

— Het Fransche regeringsblad bevestigt hetgeen door andere dagbladen reeds is medegedeeld aangaande het geheimzinnige omtrent de oorzaak van den dood van *Abbas*-pacha, Onderkoning van Egypte. Door sommigen namelijk wordt beweerd dat deze vorst, die vrij algemeen gehaat was, door vergiftiging zou zijn gestorven. Zooveel althans is zeker, dat zijn dood blijdschap in de landen verwekte, en dat zijn oom *Saïd*-pacha, bij het aanvaarden der regering, met gulle blijdschap door de bevolking is ontvangen geworden.

— Volgens te Londen ontvangen brieven van de Oostzeevloot, schijnt men veeleer geneigd om de eilanden Oesel en Dago te bezetten en tot een winterstation te kiezen, dan de Alands-eilanden, omdat de eerstgenoemden gewoonlijk minder door het ijs worden afgesloten dan de laatste.

Volgens dépêches in de Engelsche bladen evenwel, hebben de *Hecla* en de *Valorous* met het bombardement van Bomarsund een' aanvang gemaakt en de *Chronicle* wil reeds weten, dat deze vesting, na wederzijdsch zwaar verlies, door de vereenigde vloten was bemagtigd.

Het *J. d. Débats* doet uitkomen de moeijelijkheden, die de verbondene vloten in de Oostzee hebben ondervonden, om naar en van Kroonstad te komen. Bij de onbekendheid met het vaarwater, bij het gebrek aan goede kaarten en bij de wegneming door de Russen van alle zeeteekenen kon men slechts langzaam voortgaan, voortdurend peilende en aan allerlei zeegevaar blootstaande. Ofschoon herhaaldelijk eenig klein ongeval daardoor hebbende, zijn de vloten in goeden staat bij de Alandseilanden teruggekomen. — In plaats van admiraal *Corry*, heeft admiraal *Byam Martin* het bevel over de divisie die voor Sweaborg kruist.

Het Fransche linieschip, 't welk bij Kiel aan den grond is geraakt, is na verloop van 12 uren weder in vlot water gebragt.

— Voor eenige dagen is de electrische telegraaf tusschen Warschau en Petersburg geopend. De partikuliere depèches mogen geene staatkundige tijding bevatten. De prijs van de depèches is zeer gering. Er bestaat dus over Granica eene onafgebrokene telegrafische gemeenschap tusschen Petersburg, Odessa, Warschau en Weenen, Londen en Parijs.

— Het Russische eskader, waarvan men zeide dat het naar Kamschatka vertrokken was, moet in de haven van Soerabaja eene wijkplaats gezocht hebben. Volgens anderen bevonden zich twee Russische fregatten in de Australische wateren om jagt te maken op de Engelsche goudschepen. Verschillende Britsche oorlogsvaartuigen waren uitgezonden om hen op te zoeken.

— Uit Hong-Kong wordt van den 6den Junij geschreven, dat den 26sten Mei aldaar de oorlogsverklaring aan Rusland ontvangen was. De admiraal sir *J. Sterling* stak terstond met de *Winchester*, *Barracouta* en *Spartan* in zee. Hij werd den 29sten op de hoogte van Amoy gezien.

(*Laatste berigten.*) Eene officiële depèche uit Bucharest van den 29sten Julij bevestigt het berigt van den vrijwilligen aftogt der Russen in de rigting van Bucharest.

De Oostenrijksche regering heeft den 9den Julij door eene depèche aan haren gezant te Petersburg aan den Russischen staatskanselier een antwoord gegeven op de nota van Rusland nopens de jongste sommatie. Zij geeft in dit stuk haar leedwezen te kennen, dat het Petersburgsche kabinet geen bevredigend antwoord op de Oostenrijksche depèche gegeven heeft. Het Keizerlijke kabinet heeft niettemin de voorstellen van Rusland aan de hoven van Parijs en Londen medegedeeld. Mogt hierop een weigerend antwoord ontvangen worden, dan ziet het Keizerlijke kabinet zich genoodzaakt zijne vorderingen nogmaals met aandrang te herhalen.

(Men wil, dat te Berlijn antwoorden van Frankrijk en Engeland zijn ontvangen, houdende bepaalde afwijzing van de voorstellen, vervat in de Russische nota van antwoord op de Oostenrijksche sommatie.

De voorwaarden, waarop zij willen onderhandelen zijn: onverwijlde ontruiming der vorstendommen en gemeenschappelijk protectoraat over dezelve, waarbij aan Oostenrijk de uitvoering is opgedragen; gemeenschappelijk protectoraat over de niet-muzelmannen in Turkije naar de grondslagen van het protocol van Palmzondag. Vrije scheepvaart op den Donau en de Zwarte Zee, en eene vrijhaven in die zee. Vergoeding der oorlogskosten.)

— De te Lubeck uit Stokholm aangekomen stoomboot *Hengist* bragt de tijding mede, dat Bomarsund is bemagtigd.

ITALIE.

Omtrent het oproer te Parma weet men ten aanzien der oorzaken en omstandigheden niets met zekerheid. 't Is nogtans stellig, dat de Oostenrijksche troepen eene volkomen overwinning behaald hebben, en dat, althans sedert den 23sten, het oproer zich niet hernieuwd heeft.

Meer dan honderd personen zijn daar, ter zake van de plaats gehad hebbende onlusten, gevangen genomen. Reeds zijn door de militaire commissie ettelijke personen veroordeeld. De Oostenrijksche bezetting der stad heeft aanzienlijke versterking erlangd uit Cremona, Verona en Bologna.

In vele plaatsen van het noordelijk Italië worden thans onrust en spanning waargenomen. Onder anderen is dit te Modena en te Genua het geval, in welke laatste stad de cholera mede vrij sterk schijnt te heerschen. De Appenijnen werden laatstelijk onveilig gemaakt door revolutionnaire benden, die bestonden uit personen, welke uit de gevangenissen te Faenza, Rimini en Forli hadden weten te ontvlugten.

Inmiddels heeft de Paus het onraadzaam geacht om het regt van gratie uitteoefenen, ten behoeve van *Grandoni* en *Constantini*, de moordenaren van graaf *Rossi*. *Grandoni* heeft in de gevangenis, door zelfmoord, een einde aan zijn leven gemaakt. Aan *Constantini* is echter de doodstraf op den 22sten Julij te Rome voltrokken. Hij heeft, het schavot beklimmende, den kreet van: „leve de Republiek" aangeheven.

— Eene depèche uit Turijn meldt, dat de cholera te Livorno, Florence en Napels is uitgebarsten; Donderdag waren er te Genua 124 cholera-gevallen geweest, waarvan 51 doodelijk. Te Turijn en in de provinciën was de gezondheidstoestand gunstig.

SPANJE.

De laatste den gewonen weg ontvangen berigten uit Spanje loopen tot den 25sten. De stad was toen rustig; de orde was bijna hersteld, hoewel de barrikaden nog niet waren opgeruimd en het volk alsmede de troepen die zich niet hadden overgegeven, steeds hunne positiën behielden; het bloedvergieten had echter een einde genomen, en de pogingen van generaal *San Miguel*, vereenigd met die van de junta van verdediging, die den naam had aangenomen van opperste junta der provincie, waren met goeden uitslag bekroond.

De bekende *Avilarante*, de meest werkzame agent van *Maria Christina*, is gevangen genomen. Ook bevindt zich in hechtenis de graaf *de Cuba*, die den 18den en 19den een peleton grenadiers aanvoerde. Toen het volk op het plein San Geronimo zegevierde, werd dat opperhoofd doodelijk gekwetst door een' kogel, die uit een der vensters van het koffijhuis der Vier Natiën kwam.

De hoofden van den opstand, die den 18den het eerst uitbrak, hebben eene audiëntie bij de Koningin gehad, en haar bij deze gelegenheid aldus toegesproken: „Uwe Majesteit vertoone zich in de straten van Madrid, zij doorloope die barrikaden, opgerigt tegen een slecht bewind en niet tegen de monarchij, en U. M. zal zich zelve overtuigen, dat er niets te vreezen is, noch voor het koninklijk geslacht, noch voor het monarchaal beginsel: wij zullen de eerewacht van U. M. vormen," enz. enz.

De generaal *Amettler*, die tot de radicale partij behoort, is benoemd tot kommandant der burgers, die de barrikaden bewaken en op 40,000 man begroot worden (waarvan 17,000 zijn gewapend).

Men stelde zich van dat korps, als een waarborg van de openbare orde, veel goeds voor.

Volgens een telegrafisch berigt van den 29sten Julij, was *Espartero* dien dag in de hoofdstad aangekomen. Hij was met geestdrift ontvangen, onder het geroep van: Leve de constitutie! Leve de Koningin! Leve *Espartero!*

De *Moniteur* deelt mede, dat de toestand van zaken aanmerkelijk verbeterd is sinds den intogt van *Espartero*. De beurs is geopend en de fondsen waren in rijzende stemming.

De in Aragon gevestigde *junta del Govierno* heeft bij dekreet van den 22sten generaal *Espartero* benoemd tot militairen dictator en *generalissimus van al de nationale legers in Spanje en alle tot dat koningrijk behoorende landen.*

De regering van Barcelona heeft het gebruik van machinale werktuigen in de fabrijken verboden, op grond dat door de aanwending van machinerie te veel nadeel wordt toegebragt aan den handwerksman.

(*Laatste berigten.*) De post van Madrid van den 26sten heeft gewigtige documenten aangebragt.

In de eerste plaats eene proclamatie van de Koningin aan de Spaansche natie. Dit stuk bevat eene bepaalde veroordeeling van het staatkundige gedrag der vier voorgaande ministeriën, welke tot hoofden hebben gehad de heeren *Bravo Murillo*, *Lersundi*, *Roncali* en *San Luis*. De Koningin stelt het conflict tusschen kroon en natie gerezen op rekening van een misverstand. Zij verklaart, dat nu de waarheid tot haar is doorgedrongen, zij bereid is alle waarborgen te geven voor de handhaving van de openbare vrijheden, en ten bewijze kondigt zij aan de spoedige bijeenroeping der Cortes, de benoeming van *Espartero* tot president van den ministerraad en eindigt met te verklaren, dat zij ten volle alle denkbeelden van den *hertog de la Vittoria* deelt.

Te gelijk met deze proclamatie bevat de *Gaceta* een decreet, waarbij al de generaals, die aan den opstand deel genomen hebben, in hunne rangen, titels, enz., hersteld worden.

De ministers van het kabinet *San Luis* zijn er in geslaagd te ontsnappen, waarheen is nog onbekend. De verbittering is groot tegen de generaals *Cordova* en *Bep del Ole*, een oud carlist, alsmede tegen den heer *Gondara*. Het volk wil hunnen dood, omdat zij in de dagen van den 17den, 18den en 19den Julij bevel gaven om op het volk te schieten.

Geheel Madrid maakt zich gereed *O'Donnell* te ontvangen. De kreten: Leve *O'Donnell!* Leve *Espartero!* Leve den bevrijders der natie! weêrgalmen van alle kanten. Op de twaalfhonderd barrikaden, waarvan Madrid voorzien is, zijn altaren opgerigt, waar boven de portretten der generaals met die der Koningin en van haren gemaal prijken.

De opgewondenheid des volks tegen de koningin-moeder blijft steeds dezelfde. Den 24sten was haar naamdag, en voor het eerst sedert den 17den, werd dien avond niet geïllumineerd en veel barrikaden werden met zwart laken behangen, te midden waarvan men een pot zag, die een doodshoofd moest verbeelden! Den 25sten echter was alles weder feestelijk getooid, en waren de barrikaden verlicht.

De *laatste* berigten zijn uit Madrid, d.d. 1sten Augustus, en melden het volgende: „De generaals *O'Donnell* en *San Miguel* zijn door de Koningin tot maarschalken, eerstgenoemde tevens tot minister van oorlog, *Espartero* tot raadspresident en *Serrano* tot kapitein-generaal van Andalusië benoemd. Deze benoemingen zijn door de bevolking goed opgenomen."

DUITSCHLAND.

De eerste gezelschapstrein van bezoekers uit Parijs, is te Munchen aangekomen; ruim 800 personen hadden aan dezen deelgenomen. — Aldaar werd mede het afzonderlijke gebouw voor de tentoonstelling der landbouwkundige werktuigen en toestellen, voor het publiek geopend.

— In Weenen heerscht bij groot en klein een oorlogzuchtige stemming; zelden is een oorlog zoo populair geweest, als die tegen Rusland staat te beginnen. De stemming werkt gunstig op de geldleening, waarvan een gedeelte tot het krijgvoeren bestemd is.

— De *Lloyd* bevat de proclamatie van eenige aanzienlijke bewoners uit Montenegro, waarbij zij de gehoorzaamheid aan den vladika *Danielo* opzeggen en de Montenegrijnen tot opstand oproepen. In dit curieuse stuk worden verscheidene grieven tegen *Danielo*, den onwaardigen neef van *Petrovich*, opgesomd, en wel voornamelijk, dat hij een al te groote bewonderaar van het schoone geslacht is en te veel aan Bacchus offert; niet tevreden, zegt deze proclamatie onder anderen, met onze schoone vrouwen en dochters te verleiden, heeft hij ook eene buitenlandsche vrouw gehuwd en bij het avondmaal op Paschen dronk hij drie Mrsici wijn, terwijl zijn brave oom *Petrovich* zich met eene halve Mrsica vergenoegde. Volgens de jongste berigten uit Montenegro evenwel, is de rust aldaar geheel en al hersteld, zijn de woningen der opstandelingen verbrand en hunne goederen in beslag genomen.

DENEMARKEN.

Het Mormonismus maakt dagelijks grootere vorderingen hier te lande; tot in de kleinste gehuchten vindt men tegenwoordig Mormonen. Op het eiland Amack, dat slechts door eene brug van Koppenhage gescheiden is, zijn bijna al de vrouwen tot het Mormonismus overgegaan. Vijfhonderd Jutlanders staan op het punt om naar de volkplanting der Mormonen in de Vereenigde Staten te vertrekken.

— Te Stokholm is op 38jarigen leeftijd overleden de heer *P. J. W. Pettersohn*, eerste danser bij den koninklijken schouwburg te Stokholm. Hij was een geacht oudheid- en penningkundige, zoodat men hem tevens had opgedragen de betrekking van adjunct-conservator bij het koninklijk kabinet van munten en gedenkpenningen. Aan hem heeft men de uitmuntende klassering te danken van deze talrijke en kostbare verzameling. *Pettersohn* heeft verscheidene geachte oudheidkundige werken geschreven; hij heeft eene uitmuntende bibliotheek en eene fraaije collectie Grieksche en Romeinsche penningen nagelaten.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, [illegible] Julij.

In de zitting van het Huis der Gemeenten, op eergisteren, verlangde de heer *Hutt* van de regering te weten, of het waarheid was, dat het Deensche gouvernement de volgende concessiën toegestaan had aan de Vereenigde Staten, betreffende de Sondtollen: 1) zouden Amerik. schepen, geladen met Transatlantische producten, en hunne ladingen, bestemd naar eene Deensche haven, geheel onthevan zijn van de Sondtollen, zoo mede van licht- en bakengelden, en 2) zou de korting van 25 pCt., tot dusver toegestaan aan den invoerder, wanneer hij in Denemarken mogt wonen, ophouden. Tevens vroeg de heer *Hutt* of Hr. Ms. regering eenige stappen gedaan had, om dezelfde voorregten voor de Britsche onderdanen te verwerven.

Lord *John Russell* antwoordde hierop, dat bovengenoemde voorregten gevraagd zijn, doch dat de Deensche regering daartegen vergoeding had gevraagd, die de Vereenigde Staten niet toegestaan hadden. Hr. Ms. regering heeft het dus niet noodzakelijk geacht, om ook stappen bij het Deensche bewind dienaangaande te doen.

— Uit eene tabel der laatste volkstelling ziet men, dat van de 100,000 kinderen, die te Liverpool worden geboren, niet meer dan 44,797 den ouderdom van 20 jaren bereiken, terwijl in Surreij, van een gelijk getal geboorten, 70,885 dien ouderdom bereiken; in onze ongezondste steden is de gemiddelde leeftijd 6 en in Surreij 52 jaren.

Van den 2den. Het gisteren avond bij het Parlement in behandeling gekomen voorstel van den heer *D. Stuart*, om Engeland niet verder te doen dragen in de Russisisch-Hollandsche schuld, is, na eenige woordenwisseling, met 57 tegen 5 stemmen verworpen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 Julij.

Een gerucht, te Parijs in omloop, meldt, dat nog een der Fransche generaals in het Oosten, de generaal *Carbuccia*, aan de koorts was bezweken.

— De zaak van den heer *de Montalembert*, welke zoo veel geruchts veroorzaakt heeft voor eenige maanden, is uitgeloopen op eene beslissing van niet-ontvankelijkheid.

— De berigten omtrent den gezondheidstoestand in de departementen blijven droevig luiden. Te Marseille blijft het vertrekken der bewoners voortduren en vele winkels zijn gesloten; te Gray (Opper-Saône) merkt men denzelfden stilstand van handel en werk op.

— Aan de Parijsche Morgue waren den 27sten zoo veel verongelukte zwemmers en badenden nedergelegd, dat men er zich verdrong, om vermiste bloedverwanten te herkennen. Een rijk man herkende daar het lijk van zijn eenig kind, dat, als zoo vele anderen, het slagtoffer zijner onvoorzigtigheid geworden was.

— Te Biarritz, waar de nieuwe lijfgarde des Keizers uitsluitend dienst doet, is een voormalig departements-commissaris uit de dagen des bewinds van den heer *Ledru Rollin* gearresteerd, ten gevolge van uit Parijs ontvangene waarschuwing en op hetzelfde oogenblik dat hij uit Barcelona aankwam, waar hij deel aan den opstand genomen had. In verband daarmede, verhaalt men hier dat de Keizer, toen hij onlangs, door een' zijner officieren vergezeld, in de Champs Elysées wandelde, den bekenden *Hubert* ontmoette, die, na tot deportatie veroordeeld te zijn, door hem begenadigd was, en dat deze hem toen zeer nadrukkelijk tegen het gevaar gewaarschuwd heeft van zich dus nagenoeg onvergezeld in het openbaar te begeven.

— De Fransche *Moniteur* behelst berigten van den Chineschen opstand, aan het officiële dagblad van het Chinesche gouvernement ontleend, en loopende tot den 11den April j.l. Daaruit blijkt dat de keizerlijke troepen na verscheiden maanden strijds eene afdeeling van de krijgsmagt der opstandelingen uit de provincie Pet Chili verdreven hadden, maar dat zij waarschijnlijk aldra het hoofd zouden moeten bieden aan eene drie- of viermaal sterkere krijgsmagt, die van onderscheiden punten in het binnenste des rijks op de linie der hoofdstad Peking aanrukte.

BELGIE.

BRUSSEL, 31 Julij.

Bij het concours voor de prijzen der piano-klassen van het conservatoire zijn in de klasse van den heer *Dupont* de prij-

zen en het accessit door *Nederlandsche* jongelingen behaald. De eerste prijs namelijk door den heer *Henri Sougniez* van Maastricht, de tweede door den heer *Rosenboom* van Amsterdam en het accessit door den heer *Vereertbruggen*, insgelijks van Amsterdam.

— De Koning heeft gisteren een Nederlandsch hoofd-officier ten gehoore ontvangen.

— Ruim twaalf jaren geleden is, gelijk men weet, door eene Belgische maatschappij, met ondersteuning van het Belgische gouvernement, eene Belgische vol'planting in Guatemala, op de westkust van Midden-Amerika, aangelegd, met het doel deels om voor de producten der Belgische fabrijknijverheid eenen uitweg in dat gedeelte der nieuwe wereld te openen, en deels om te digt bevolkte streken van België te ontlasten van de overbevolking. Deze onderneming is mislukt, niettegenstaande velerlei medewerking der overheden zoo in België als in Guatemala; en thans zijn door de Wetgevende Magt van laatstgenoemden Staat de privilegiën, die aan de Belgische kolonie waren toegekend, alle ingetrokken, op grond dat de kolonisatie-maatschappij van hare zijde de aangegane verbindtenissen niet heeft vervuld.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Maandag den 31sten Julij.

De beraadslaging over het wets-ontwerp tot vaststelling van het beleid der regering van Nederlandsch Indië wordt voortgezet.

Op art. 65, luidende: „De gouverneur-generaal mag geene gronden verkoopen. In dit verbod zijn niet begrepen kleine stukken gronds, bestemd tot uitbreiding van steden en dorpen en tot het oprigten van inrigtingen van nijverheid." zi'n twee amendementen voorgesteld: een door den heer *van Hoëvell*, strekkende om dat artikel aldus te lezen: „Geene gronden worden door den gouverneur-generaal afgestaan noch in eigendom, noch in gebruik dan volgens regelen bij algemeene verordening gesteld," het tweede van den heer *Baud*, om eene 3de alinea daarbij te voegen van den volgenden inhoud: „De gouverneur-generaal kan gronden uitgeven in huur volgens regels bij algemeene verordening te stellen. Onder die gronden mogen niet begrepen worden de zoodanige door de inlanders ontgonnen of als gemeene weide of uit eenigen anderen hoofde tot de dorpen of dessa's behoorende."

Na eene langdurige beraadslaging tusschen de heeren *van Hoëvell, Sloet tot Oldhuis, Baud, Elout van Soeterwoude, van Nispen van Sevenaer, Rochussen* en den *minister van koloniën*, is het amendement van den heer *van Hoëvell* met 30 tegen 22 stemmen verworpen; de wijziging van den heer *Baud* met 51 tegen ééne stem aangenomen, waarna het aldus gewijzigde artikel is goedgekeurd.

Art. 66, bepalende dat op de eilanden van den Oost-Indischen Archipel geene nieuwe gouvernements vestigingen worden daargesteld zonder magtiging des Konings, is zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Over het IIIde hoofdstuk en de daartoe betrekkelijke artt. 67, 68 en 69, bepalingen inhoudende aangaande het algemeen burgerlijk bestuur, hebben geene beraadslagingen plaats gehad. De opgegeven artikelen werden achtereenvolgens zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Daarop is in behandeling genomen het IVde hoofdstuk, in het algemeen rakende de gewestelijke en plaatselijke besturen. Aan die beraadslaging hebben deelgenomen de heeren *Thorbecke* en de *minister van koloniën*.

Op morgen te elf uur zal de discussie worden voortgezet.

Zitting van Dingsdag den 1sten Augustus.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over het wetsontwerp tot vaststelling van het beleid der regering van Nederlandsch Indië.

Op art. 70, luidende: „Zooveel de omstandigheden het toelaten, wordt de inlandsche bevolking gelaten onder de onmiddellijke leiding van hare eigene hoofden, onderworpen aan zoodanig hooger toezigt van regeringswege, als bij algemeene of bijzondere voorschriften door den gouverneur-generaal is of zal worden bepaald", werden voorgesteld drie amendementen. Één door den heer *van Hoëvell*, die de woorden: „onder de onmiddellijke leiding van hare eigene hoofden" wilde doen vervangen door de woorden: „onder de leiding harer eigene vorsten en hoofden en van ambtenaren van haren eigen landaard"; één door den heer *Baud*, strekkende om tusschen de woorden *eigene* en *hoofden*, te voegen: „van regeringswege aangestelde of erkende"; en dan de in het artikel voorkomende uitdrukking *van regeringswege* te doen vervallen; het derde, van den heer *Thorbecke*, die de laatste woorden van het artikel: „als bij algemeene — bepaald" wilde veranderd hebben in de volgende „als volgens de regels, bij algemeene verordening te stellen, door den gouverneur-generaal wordt bepaald."

Na eene langdurige beraadslaging tusschen de heeren *van Hoëvell, Rochussen, Thorbecke, van Goltstein, van Lennep, van Nispen van Sevenaer, van Rappard, Godefroi, Baud en den minister van Koloniën*, is de eerste wijziging met 21 tegen 16 stemmen en de laatste met 28 tegen 25 stemmen verworpen; de tweede met 32 tegen 18 stemmen aangenomen, waarna het aldus gewijzigde artikel zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd werd.

Volgens een vroeger door de Kamer genomen besluit, om artt. 55 en 60 te behandelen na het afdoen van art. 70, is art. 55, betrekkelijk het aan den gouverneur-generaal toekomend regt van gratie van straffen, zonder beraadslaging aangenomen.

Op art. 60 aangaande „den aard en duur der persoonlijke diensten, waartoe de inboorlingen in het algemeen belang en aan hunne hoofden verpligt zijn" enz., heeft de heer *Sloet tot Oldhuis* voorgesteld twee amendementen, het eene dienende om weg te nemen de woorden „in het algemeen belang en aan hunne hoofden", waardoor het presteren van heerendiensten aan inlandsche hoofden niet meer verpligtend zou worden, en het tweede om de tweede zinsnede, voorschrijvende dat de omtrent dit onderwerp bestaande verordeningen in elk gewest, om de vijf jaren zullen worden herzien, met het doel om in die persoonlijke diensten trapswijze verminderingen te brengen *bestaanbaar met het algemeen belang*, deze laatste woorden te doen vervallen. Het eerste amendement werd met 40 tegen 15 stemmen aangenomen, het tweede met 36 tegen 19 stemmen verworpen, waarna het gewijzigde artikel zonder hoofdelijke stemming is goedgekeurd.

Art. 71 wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De voortzetting der beraadslagingen zal op morgen geschieden, des voormiddags te tien uur.

De heer *v. Hoëvell* heeft een voorloopig amendement voorgesteld, om tusschen art. 117 en art. 118 een nieuw art. te voegen van den volgenden inhoud:

„De slaven zijn vrij.

„Deze bepaling treedt in werking van het oogenblik waarop de schadeloosstelling, aan de eigenaren krachtens algemeene verordening toe te kennen, wordt uitbetaald."

De Regering, antwoordende op het voorloopig verslag der rapporteurs omtrent het wetsontwerp tot wijziging en verhooging van Hoofdstuk IX *B* der Staatsbegrooting over 1853, heeft met leedwezen daaruit gezien, dat het op de leden, welke bij het onderzoek in de afdeelingen der Kamer zijn tegenwoordig geweest, eenen onaangenamen indruk heeft gemaakt.

De Regering erkent gaarne, dat de tegenwoordige zitting der Staten Generaal vruchtbaarder dan eenige vroegere is geweest in wetsvoordragten tot aanvulling of wijziging der begrooting, en heeft ook toegegeven dat zoodanige voordragten niet dan bij uitzondering behooren voor te komen, maar beweert dat, wil men dit vermijden, dan ook de ramingen van vele onderdeelen der Staatsbegrooting tot een hooger cijfer zullen moeten worden opgevoerd, en de Regering betwijfelt of zulks wel de voorkeur zou verdienen, inzonderheid wanneer door verplaatsing van cijfers de behoeften zullen kunnen worden gedekt.

Voor de Regering was het dan ook aangenaam te ontwaren, dat door eenige leden niet werd gedeeld in de ongunstige meening, als of men bij het departement van financiën den weg van naauwgezette spaarzaamheid zou hebben verlaten, en erkent dat de begrooting van dit departement in de laatste jaren telkens al meer en meer is verminderd, waardoor alligt de behoefte tot latere verhooging van enkele posten kan ontstaan.

De Regering treedt voorts in eene uitvoerige wederlegging der geopperde bezwaren en heeft eenige wijzigingen in het wets-ontwerp voorgesteld.

De commissie van rapporteurs, bestaande uit de heeren *Sander, van Nispen van Sevenaer, van Rappard, van Asch van Wijck* en *van Bosse*, heeft, na het raadplegen dier memorie van beantwoording, en bepaaldelijk van de nota van wijziging bij die memorie gevoegd, op den 27sten Julij een nader onderzoek in de afdeelingen te dezer zake noodig geoordeeld, en zulks hoofdzakelijk op grond, dat bij die nota sprake is van de aanvrage eener som van ƒ 5000, die nog niet aan het oordeel der afdeelingen onderworpen is geweest.

'sGRAVENHAGE, 1 Augustus.

Men verneemt dat de staats-commissie, ingesteld bij Zr. Ms. besluit van den 9den Febr. 1854, no. 57, die belast is met het onderzoek der vraag: „of de bestaande wetten en verordeningen omtrent de zeevisscherijen geheel kunnen worden ingetrokken, of wel dat het in het algemeen belang en dat der visscherijen noodig is eenige voorschriften omtrent de uitoefening van dien tak van nijverheid te behouden of nieuwe vast te stellen?" met haar verslag zoo goed als gereed zou zijn, en dat hare meerderheid voor de vrije uitoefening der visscherij, zonder genot van premiën, maar toch onder zekere politie-bepalingen zou gestemd zijn.

Van den 2den. Men wil, dat de Eerste Kamer der Staten Generaal tegen den 15den Aug. e.k. zal worden bijeengeroepen. Er bestaat dan ook eenige kans, dat omstreeks dien tijd het reglement op het beleid der regering in Neerlandsch-Indië zal zijn aangenomen. De Tweede Kamer zou na de behandeling daarvan en van eenige wetten van ondergeschikt belang uiteengaan, en het ontwerp tot wijziging van het tarief op den in-, uit- en doorvoer onafgedaan laten.

— De kamer van koophandel en fabrijken te Rotterdam heeft ter zake van het *tarief der regten bij in- en uitvoer*, aan de Tweede Kamer der Staten Generaal een adres verzonden, waarin zij verklaart met genoegen uit de „memorie van antwoord" en de wijzigingen, vooral in het eerste artikel van het wetsontwerp voorgesteld, ontwaard te hebben, dat de regering aan het verlangen op dat punt heeft toegegeven en den wensch uit, dat de voordragt tot tariefs-verandering nog vóór het einde der tegenwoordige zitting tot wet verheven worde, daar zij zich overtuigd houdt dat handel en nijverheid daarvan niet onbelangrijke voordeelen zullen ondervinden.

— Heden is de 19de algemeene kerkelijke vergadering der Herstelde Evangelisch-Lutherische kerk in het koningrijk der Nederlanden, door z. exc. den minister voor de zaken der Hervormde en andere Eerediensten, enz., den heer mr. *A. G. A.* ridder *van Rappard*, geopend.

AMSTERDAM, 1 Augustus.

De vermoedelijke bedrijver van den moord in de Watergraafsmeer heeft Zaturdag te Londen andermaal teregt gestaan. De alderman *Muggeridge* zeide, dat hij de kwestie der uitlevering aan den minister van binnenl. zaken had onderworpen. Daarop was een toestemmend antwoord ontvangen en hij achtte zich mitsdien gelukkig te kunnen verklaren, dat de Nederl. autoriteiten vrijheid hadden, den beschuldigde te vervoeren naar het land waar de misdaad was gepleegd.

Gisteren is dan ook met den tweeden trein van Rotterdam de vermoedelijke dader alhier gevankelijk binnengebragt; hij werd onmiddellijk langs den Buiten-Singel naar de cellulaire gevangenis vervoerd.

Wij vernemen dat met de instructie dezer zaak belast is de heer mr. *A. van Eyk Bijleveld*, lid van de arrondissements-regtbank alhier, en dat uit Londen herwaarts gevoerde gevangene erkend heeft *Johann Heinrich Kemper* te zijn, zonder evenwel zijne schuld aan de misdaad te erkennen.

(In ons vorig nommer komt een uit Koevorden toegezonden berigt voor, meldende, dat te Gramsbergen iemand was gevat, die beleden zou hebben medepligtig te zijn aan den gruwelijken moord, onlangs onder Amstelveen gepleegd. Uit de *Amsterdamsche Courant* blijkt, dat die persoon werkelijk naar Amsterdam vervoerd, maar tevens dat hij onschuldig bevonden en dadelijk op vrije voeten gesteld is.)

— Op eene onlangs te Zeist op den 18den Julij gehouden vergadering van het genootschap van leeraren aan de Nederlandsche gymnasiën, zijn verscheidene punten behandeld, die betrekking hadden op de aanstaande regeling van het gymnasiaal onderwijs, vooral op de invoering van een doelmatig staats-examen als verpligtend voor diegenen, welke de inschrijving als student aan onze hoogescholen verlangen en daardoor doen blijken, naar de akademische graden te willen dingen.

Reeds in het vorig jaar was dit laatste punt in behandeling genomen, had het genootschap die invoering wenschelijk verklaard en zich daaromtrent bij adres aan den minister van binnenlandsche zaken gewend, maar omtrent vragen van betrekkelijk ondergeschikt belang was een groot verschil van gevoelen blijven bestaan, zoo zelfs, dat omtrent het oordeel der meerderheid eenigzins kon worden getwijfeld, en men strijd te gemoet zag. Dus te aangenamer was het, dat van de woordvoerders van beide zijden een voorstel ter vereeniging werd gedaan, en men onderling overeenkwam, bij adres den minister te verzoeken, *zoo spoedig en zoo blijvend mogelijk* verschillende maatregelen omtrent het gymnasiaal onderwijs te willen invoeren, ter wering van bestaande gebreken.

De heeren *C. M. Francken* en *E. J. Kiehl* werden met het opstellen van dit adres belast. Onder de bedoelde punten komen vooral voor de wensch naar eenen waarborg van praktische bekwaamheid bij aanstaande docenten, naar de invoering van een staats-examen, op den grondslag van dat, hetwelk de Haarlemsche staats-commissie voor het ontwerpen der wet op het hooger onderwijs in 1849 heeft voorgesteld, en van eene rijks-inspectie, tevens tot advies voor den minister, voor zoo verre de grondwet toelaat. Het eerste punt werd zonder stemming, de beide anderen werden met overgroote meerderheden aangenomen. De genomen besluiten werden vooral verdedigd door de heeren prof. *Karsten, N. J. B. Kappeyne van de Coppello, Francken* en *Kiehl*.

LEIDEN, 1 Augustus.

Wij vernemen, dat Z. K. H. de Prins *van Oranje* tegen de helft dezer maand met zijnen gouverneur, den luit.-kol. jhr. *E. A. O. de Casembroot*, buitengewoon adjudant van Z. M. den Koning, het voor Z. K. H. ten dien einde van wege Z. M. aangekochte huis op het Rapenburg alhier, zal komen betrekken, ten einde zijne voorbereidende studiën tot de akademische lessen aan te vangen.

— De gemeenteraad heeft, op voorstel van de commissie in wier handen het voorstel van burgemeester en wethouders, omtrent een nieuw belastingstelsel ten fine van rapport was gesteld, besloten de behandeling daarvan uit te stellen, uit hoofde de tijd van het jaar reeds te ver was verstreken, om een nieuw belastingstelsel tot grondslag te kunnen leggen van de begrooting voor het volgende jaar.

— De heer dr. *C. J. Temminck*, directeur van 's Rijks museum van Nat. Historie alhier, is door den Koning van Portugal benoemd tot ridder der kon. en militaire orde *de la Conception*.

'S HERTOGENBOSCH, 31 Julij.

De heer *J. G.* baron *van Hugenpoth*, griffier der arrondissements regtbank, lid van den gemeenteraad, is benoemd tot voorzitter van het landhuishoudkundig congres, dat in het aanstaande jaar alhier zal gehouden worden.

APELDOORN, 1 Augustus.

Z. M. de Koning vertrekt heden voor eenige dagen naar de residentie. Men verneemt dat Z. M. in het laatst dezer week op het Loo zal terugkeeren.

ZWOLLE, 1 Augustus.

De koninklijke stoom-weeffabrijk der heeren *G.* en *H. Salomonson* te Nijverdal is thans in volle werking. Op 360 weefgetouwen worden door 180 à 200 werklieden p.m. 2000 stukken calicots per week vervaardigd. — Onder deze getouwen is er één, waarop in 5 uren tijds één stuk kan worden afgewerkt. Een gedeelte der fabrijk, tot heden voor magazijn gebezigd, zal ook voor weverij worden ingerigt, waardoor eene ruimte voor nog 100 weefstoelen wordt verkregen; een nieuwe aanbouw voor magazijnen enz. is ten gevolge daarvan te wachten. De gasfabrijk is bare voltooijing nabij; men rekent dat de gasverlichting reeds met den herfst zal kunnen aanvangen.

KAMPEN, 29 Julij.

De jaarlijksche algemeene vergadering van de aandeelhouders der *Rijn- en IJssel-stoombootmaatschappij* had heden wederom plaats. Uit het daar verhandelde is gebleken, dat het geringe batig slot, betwelk de rekening opleverde, zijn' oorsprong vooral had in de wisselvalligheid in het voorjaar 1853, hoezeer het vervoer van personen en goederen in het overige gedeelte van het jaar tamelijk ruim was. Op de vergadering is ook het belangrijke besluit genomen, om de fabrijk van stoombooten en stoomwerktuigen, onder nadere goedkeuring der vergadering, en wanneer dit op billijke voorwaarden kan geschieden, te verkoopen. De vergadering is daartoe overgegaan met het oog op eene meerdere uitbreiding der vaarten, en om zich alzoo meer te bepalen bij dit eigenlijk doel der maatschappij. Hierdoor zal voor hen, die eene dergelijke zaak willen beginnen, eene voordeelige gelegenheid openkomen, om een' stand te verkrijgen, die kan geacht worden gevestigd te zijn, en daardoor een' waarborg voor welslagen zal opleveren.

LEEUWARDEN, 31 Julij.

Op nieuw zijn 16 runderen, door longziekte aangetast, gedood. — Totaal sedert Dec. 1849: 11,292 runderen.

— Naar wij vernemen, is de tentoonstelling van Friesche nijverheid, dezer dagen alhier gehouden, door 4271 personen tegen betaling bezocht geworden, ongerekend 109 personen, die zich hadden geabonneerd, en de inzenders van voorwerpen, benevens de leden der afdeeling Leeuwarden, van de vereeniging: „*Tot bevordering van Fabrijk- en Handwerknijverheid in Nederland*", die het regt hadden kosteloos de tentoonstelling te bezoeken. Overigens is de tentoonstelling gisteren nog door ongeveer 5000 werklieden zoo uit deze st[illegible] als van elders, en heden door de weeskinderen uit de ver[illegible] lende gestichten bezocht geworden. Morgen is zij voor [illegible] geheele garnizoen opengesteld.

— Bij Koninklijk besluit van den 30sten Julij is bevord[illegible] tot controleur der directe belastingen, in- en uitgaande reg[illegible] en accijnsen van de 2de klasse, o. a. de heer jhr. mr. *S. Tr*[illegible] thans van de 3de klasse te Harlingen.

— Naar men verneemt, zal gedurende den tijd dat [illegible] troepen het kamp van Zeist zullen betrekken, te Amersfoo[illegible] een eskadron van het regement jagers te paard uit Leeuw[illegible] den garnizoen houden, ten einde de politie in het kam[illegible] waar te nemen.

ASSEN, 1 Augustus.

Een gedeelte van de hier in garnizoen liggende militaires [illegible] in de vorige week in het veld van Peelo bezig zijnde m[illegible] zich te oefenen in het tirailleren, had een der manschapp[illegible] het ongeluk te worden gebeten door eene adder, ten gevol[illegible] waarvan zijne hand en de arm deerlijk zijn gezwollen e[illegible] hij onder geneeskundige behandeling is. Eene waarschuwi[illegible] voor hen, die meenen, dat een vertrouwelijke omgang me[illegible] dit ongedierte niet gevaarlijk is.

MEPPEL, 30 Julij.

De duurte van den tegenwoordigen tijd geeft tot veler[illegible] onderzoek en menige proef aanleiding; zoo beginnen hi[illegible] sommige menschen brood (!) te vervaardigen van boekwe[illegible] doppen. Dit „brood" bezit natuurlijk al zeer weinig vo[illegible] dingstof, als bevindende er zich geene andere meeldeelen [illegible] dan die bij het ziften niet door de zeef zijn gegleden; doc[illegible] naar men verhaalt, ziet het er vrij goed uit en is het ook w[illegible] te gebruiken. (Maar *voedt* het ook?)

Dit nieuwe product gebakken zijnde, kosten de 12 oud[illegible] ponden ongeveer 15 cents.

GRONINGEN, 3 Augustus.

Eergisteren middag werd de zomervergadering gehoude[illegible] van alle ingeschreven leden van het metalen kruis, afdeeli[illegible] Groningen, ten huize van den kastelein ALING te Helpma[illegible] die zijne ruime lokalen en fraaijen tuin voor deze gelegenhe[illegible] smaakvol had versierd. 145 leden woonden deze vergadering bij, onder het presidium van den heer J. W. C. baron v[illegible] ITTERSUM, die, na opening, aan de vergadering 10 nieuw[illegible] leden voor de bijzondere zamenkomsten voorstelde, wel[illegible] allen werden aangenomen. Hierop werd voorlezing geda[illegible] van de bij het bestuur ontvangene circulaire van het hoof[illegible] bestuur der vereeniging van het metalen kruis te 's Grave[illegible] hage, houdende kennisgeving van het voornemen om in het midden van Amsterdam in 1856 een monument op te rig[illegible] ten, ten einde de herinnering aan dat kruis, dat na verloop van nog 25 jaren door weinigen meer zal gedragen worden, duurzaam voor het nageslacht te bewaren en tot deelneming daarvan opwekkende.

De voorzitter noodigde dan ook in eene korte maar krachtige toespraak allen, die nog niet hadden geteekend, uit door inschrijving op de daartoe aangebodene lijsten, een blijk te geven, dat ook bij hen nog het gemoed warm klopt voor en de herinnering levendig is aan die roemrijke dagen van 1830 en 1831, en velen waren er die aan die uitnoodiging voldeden.

Het verder zamenzijn getuigde, dat het doel der vereeniging „vriendschappelijk verkeer tot voortdurende herinnering aan het vroegere krijgsmansleven en dit wel in vaderlandschen zin, vrij van alle eenzijdigheid op het gebied van staat en kerk" door allen werd behartigd. De hoornmuzijk van het 7de regement infanterie verhoogde nog de feestvreugde van hen, die hier als oud-krijgsmakkers, zonder onderscheid van rang of stand, eensgezind en vrolijk bijeen waren en het vergastte hen o.a. op een *Pas redoublé*, ter eere van het metalen kruis door den heer SOETERIK te Utrecht vervaardigd en door den kapelmeester van genoemd regement voor de hoornmuzijk gesteld. De feestdronken tegen het einde dezer bijeenkomst door den president ingesteld op den Koning en op WILLEM II als aanvoerder van het leger van 1830 en 1831 werden met geestdrift opgenomen. Lang nog zal dit feest in herinnering blijven bij allen, die daaraan hebben deelgenomen.

— Men is in deze provincie druk bezig met het binnenhalen en aan de markt brengen van het Koolzaad. De aanvoer op de markt van eergisteren was nog grooter dan men verwacht had en mag op ongeveer 900 last worden geschat, die over het algemeen zeer droog, goed gezuiverd en van olierijke kwaliteit was. De prijzen werden zeer hoog gehouden en werd door de levendige vraag ter verzending genoegzaam alles tegen *f* 12 à *f* 12,50 opgeruimd. Daar het in de laatste dagen vrij wat geregend heeft, mag men het gelukkig rekenen, dat, naar schatting, reeds ¾ gedeelte van den oogst geborgen is. In het Oldambt en Fivelingo-kwartier zal genoegzaam al het zaad binnengebragt zijn; in het Hunzego- en Westerkwartier is echter nog bijna de helft buiten.

— Gisteren zijn alhier voor het front van het 2de bataljon van het 7de regement infanterie geïnstalleerd, de nieuwbenoemde tweede luitenants WITSENBORG en ZÜRICH, komende van de akademie te Breda.

— Wederom zijn alhier onderscheidene soorten van krijgsmateriëel aangevoerd, komende uit onderscheidene steden van Holland; ook zullen eerstdaags eenige ladingen van hier worden verzonden van dat materiëel, 't welk hier overbodig is.

— Maandag avond omstreeks 6 uur had het zesjarig zoontje van de weduwe P. HOUWELING, wonende in de Torenstraat alhier, het ongeluk in het water te vallen. Dadelijk sprong de moedige L. VAN HESSEN, vader van een talrijk huisgezin, in het water, en mogt het kind aan de ontstelde moeder teruggeven.

— Gisteren is wederom een kalf van den landbouwer D. P. VAN DER VELDE te *Opende*, gemeente Grootegast, om wiens weide, als verdacht van longziekte, reeds een kring van 300 ellen was getrokken, ziek geworden en werd het vermoed door longziekte te zijn aangetast. Gedeputeerde Staten hebben besloten, dit kalf te doen dooden en, zoo het na opening mogt blijken werkelijk aan die ziekte te hebben geleden, onverwijld al het aan genoemden eigenaar toebehoorende rundvee te doen inënten met de stof van de long van gemeld kalf.

— Men verneemt dat de rijksveldwachters, gestationeerd te *Appingedam* en te *Oosterwijtwert*, gedurende de laatste drie weken in het kanton Appingedam ruim *vijftig* bekeuringen hebben gedaan wegens het in de weide laten loopen van stieren ouder dan één jaar, zonder gekoppeld of geringd te zijn, strafbaar gesteld bij het provinciaal reglement op de stieren van den 26sten September 1825.

Te onregte verkeeren vele landbouwers, die bekeurd zijn, in de meening, dat alleen verboden is het niet geringd en ongekoppeld loopen van stieren in eene weide, waarover een publiek pad loopt.

— Te *Beerta* heeft een schaap van den heer L. H. VELTMAN, dat in Januarij l.l. twee lammeren wierp, voor eenige dagen, juist vijfentwintig weken later, op nieuw twee lammeren ter wereld gebragt, die voldragen en gezond zijn; 't geen misschien nog niet dikwijls met schapen heeft plaats gehad.

— De nieuwe Geldersche aardappelen, die te *Blokzijl* den 29sten Julij in eene groote partij werden aangebragt, werden aldaar verkocht voor *f* 1,70 het mud.

— Ten vervolge op het medegedeelde in ons vorig bijblad, deelen wij nog mede, dat de Donderdag l.l. verdaagde vergadering der provinciale staten van Noordbrabant ook op Zaturdag wederom heeft moeten worden verdaagd, omdat toen slechts 13 van de 64 leden waren opgekomen. De voorzitter gaf hierop kennis, dat alle leden der staten speciaal door hem zijn aangeschreven om de vergadering van den aanstaanden Maandag bij te wonen. In weerwil hiervan bleek, dat ook toen weder niet meer dan 32 leden tegenwoordig waren, en de vergadering alzoo wederom niet voltallig was. De voorzitter resumeerde in het kort het voorgevallene in de vorige dagen, en betuigde zijn leedwezen over de verdeeldheid, welke bij de vergadering heerschte, waarna dezelve werd uitgesteld tot Vrijdag den 11den Augustus a.s.

— Uit *Heidelberg* wordt d.d. 27sten Julij, aangaande een' landgenoot het volgende geschreven: „De privaat-docent dr. J. MOLESCHOTT ontving gisteren, door tusschenkomst van den prorector der universiteit, van wege den senaat het bevel, voortaan zich te onthouden van zijne tot hiertoe aangenomene ligtzinnige en onzedelijke wijze van voorstellen bij zijne voorlezingen, daar men hem anders zijne werkzaamheden aan de hoogeschool zou ontnemen. Daarop heeft de heer MOLESCHOTT een brief aan het groothertogelijk Badensch ministerie gezonden, waarin hij verklaart, dat hij zich op geenerlei wijze in zijne vrijheid van te leeraren wetten wilde laten stellen, en hij alzoo liever vrijwillig van zijn leerambt afstand deed."

AANBESTEDING.

GRONINGEN, 3 Augustus.

Door den gecommitteerde van Burgemeester en Wethouders is heden morgen, in het Raadhuis, publiek aanbesteed:

1) Het verwen enz. van alle houtwerken van buiten enz., aan het Raadhuis. Hierop waren zeven inschrijvingsbiljetten van f 607—98 tot f 487, zijnde dit laatste van P. DE VRIES, verwer en glazenmaker alhier.

2) Het afbreken enz. van het huis, staande oostzijde van het Akademiegebouw in de Broerstraat, met het plaatsen van muren, enz. — Op dit werk waren mede zeven briefjes ingekomen, het hoogste van f 413, het laagste van f 310, waarvan inschrijver was T. HELMANS alhier.

3) Het afbreken van het Hooghout en het daarvoor in plaats bouwen van eene nieuwe draaibrug over het Noordeinde van de Molensloot te Martenshoek. Drie inschrijvers voor f 769, f 748 en f 735, de laatste J. JAN ROTTING te Martenshoek.

4) Het maken van een' nieuwen regenbak enz. aan de verlaatsmeesterswoning te Martenshoek. Twee inschrijvers f 317 en f 206. De laatste J. B. PESTMAN, te Groningen.

HARDDRAVERIJEN.

5 Aug. Te *Garnwerd*. Prijs: een fraai zilveren tabakskomfoor; premie: zes dito dito tafelmessen.

5 —— Te *Akkrum*. Prijs: een fraai chaisgereide en hoofdstel.

Kerk- en Schoolnieuws.

GRONINGEN, 2 Augustus. Heden zijn door het provinciaal kerkbestuur van Groningen, na afgenomen examen, tot de predikdienst toegelaten de heeren kandidaten tot de H. dienst *J. de Raadt Offerhaus*, *A. Alberti*, *R. A. Damsté* en *A. Buijsing Damsté*, en door het provinciaal kerkbestuur van Drenthe *H. J. Huber*.

HARKSTEDE en SCHARMER, 1 Aug. Ds. *B. J. Cramer von Baumgarten* van Ten Boer heeft het beroep herwaarts aangenomen.

HEERENVEEN, 1 Aug. Ds. *J. J. Corstius*, *J.z.*, pred. te Oude Niedorp, heeft de beroeping naar deze gemeente aangenomen.

In de Doopsgezinde gemeente te Warns en Stavoren is uit het volgende viertal: ds. *Bakker*, te Warrega; *Ten Cate*, te Wormerveen; *van Cleeff*, te Huizinge, en *Klaasses*, te Noordbroek en Nieuw Scheemda, beroepen de weleerw. zeer gel. heer *L. van Cleeff jr.*, predikant te Huizinge.

ROTTERDAM, 28 Julij. Gisteren zijn onder meerdere passagiers van hier naar Java vertrokken, met het Nederlandsch barkschip *Borneo*, kapit. *C. C. Hansen*, de heeren *S. E Harthoorn* en *D. J. ten Zeldam Ganswijk*, als zendelingen door het Nederlandsch Zendeling-Genootschap uitgezonden en afgevaardigd in de algemeene verg. van den 19den dezer, om onder de Javanen werkzaam te zijn.

HOLLAND (N.-Amerika), 6 Julij. De Holl. Geref. gemeente te Rochester heeft andermaal een beroep uitgebragt op den eerw. heer *C. van der Meulen*, te Zeeland, Michigan. Een afdoend bedanken voor dit beroep moet reeds verzonden zijn.

SCHEEMDA, 31 Julij. Uit het vroeger gemelde achttal voor den vacanten schoolonderwijzers-, kosters- en voorzangerspost alhier, is op heden door collatoren en stemgeregtigden met eenparigheid van stemmen verkozen de eerstgenomineerde, *R. Koning Niehof*, onderwijzer te Nieuwe Schans.

— Omtrent de jaarlijksche algemeene vergadering van onderwijzers uit het 4de distrikt, l.l. Zaturdag te *Windeweer* gehouden, verwijzen wij naar het hieronder geplaatste ingezonden berigt. Alleen zij hier nog aangemerkt, dat ten gevolge van den wedstrijd in het rekenen en kunstmatig schrijven, boekgeschenken zijn uitgereikt aan de onderwijzers H. J. VAN BELKUM, te *Holwierde*, K. BERGSMA, te *Veendijk*, P. DE GRAAFF, te *Schildwolde*, en J. KUIPERS, te *Zeerijp*, als overwinnaars in 't rekenen, en aan den onderwijzer H. J. HAGEDOORN, te *Garrelsweer*, als overwinnaar in 't kunstmatig schrijven. Nog werd aan laatstgenoemden onderwijzer een boekgeschenk uitgereikt voor een' zijner leerlingen, ROELF VAN HUIS, en aan den onderwijzer H. J. HALJKENS, te *Bierum*, voor ELIZABETH ELEMA, wier schriften onder die van schoolpligtige leerlingen de beste waren gekeurd.

Achtervolgens hadden er verschillende belangrijke werkzaamheden plaats, als: verslagen van den staat der gezelschappen, proeven van werkzaamheden, mededeeling van bijzonderheden, in betrekking tot onderwijs en opvoeding, voorstellen, enz., welk een en ander stof gaf tot wisseling van denkbeelden en bespreking van belangrijke punten.

(*Ingezonden.*)

Een woord betrekkelijk de vergadering van onderwijzers in het 4de distr. van de provincie *Groningen*, op *Zaturdag den 29sten Julij 1854, onder de leiding van den heer schoolopziener Dr.* GLEUNS.

Schoon wij vertrouwen dat er, van wege het Bestuur, verslag zal gegeven worden of zijn nopens deze vergadering, meenen wij toch velen geene ondienst te doen, met nog in 't algemeen omtrent 't eene en andere, die vergadering betreffende, nader mededeeling te doen.

Wat den *geest* der vergadering aangaat, hij is die van *broederzin*, en wen er ook al *hier of dáár* in een *verborgen hoekje* of *open plaatsje* een schadelijk plantje ontkiemt of opschiet, men tracht met zachte hand dat voorzigtiglijk uit te rukken.

De *strekking* is, om, door wederzijdsche *mededeeling*, *op- en aanmerking*, *toelichting*, *raadgeving*, *teregtwijzing*, *bemoediging enz.* het doel te bereiken: *aankweeking van Christen- en burgerzin*, *door en onder* een openbaar lager onderwijs: *ter bevordering van waar volksgeluk.*

Dit alles blijkt niet alleen uit de werkzaamheden *zelve*, maar ook uit de wijze *waarop* zij verrigt worden, en dat alles strekt om te *eerder* en *zekerder* doel te treffen.

Onder het leerzame mag men vooral ook de dikwijls *belangrijke* toespraak van den heer schoolopziener rekenen, altijd op *opvoeding* en *onderwijs* betrekking hebbende, 't zij uit een meer *theoretisch* of *practisch* oogpunt.

In 't eerst scheen het dat de vergadering *dezen* keer zoodanige toespraak zoude missen. Dr. GLEUNS had zich voorgesteld, in plaats van met eene openingsrede, de werkzaamheden der vergadering aan te vangen, deze door eene toespraak te vervangen, ten doel hebbende de aanwijzing van het *gebruik* en de *strekking* van een door z.w.ed. vervaardigd toestel, Mundomotorium (wereldbewegingstoestel) geheeten, een toestel om aan te toonen, hoe de beweging plaats heeft en welke de verschijnselen zijn, daardoor ontstaan, doch ...... de kist die het werktuig bevatte was niet bezorgd. De gang der werkzaamheden onderging hierdoor eenige verandering. Tot aller genoegen bragt evenwel de laatste schuit van Groningen het werktuig ter bestemde plaatse, en ten gepasten tijde begon dr. GLEUNS met het geven van de noodige aanwijzing van het gebruik des Instruments. En waarlijk! wat wij zagen, wenschten wij gaarne in het breede op te geven, maar verwijzen den belangstellenden naar het werkje bij OOMKENS uitgekomen, getiteld: *Het Mundomotorium. Beschrijving en gebruik van een toestel enz., met eene plaat.* Een boekje op zich zelf waardig het aan te koopen.

Wie dr. GLEUNS zag *handelen, aanwijzen en toelichten*, zal overtuigd geworden zijn van de waarheid van 't geen in den aanvang van genoemd boekje er van gezegd wordt, n.l. geschikt om verschillende bewegingen, die er in ons *zonne-* of *wereldstelsel* plaats hebben, op eene *aanschouwelijke* en *duidelijke* wijze voor te stellen en de verschijnselen te verklaren, die daaruit kunnen en moeten ontstaan.

Het vinde vele koopers! Bijzonder als *tellurium* en *lunarium* was het toestel regt geschikt op onze scholen. Wij wenschten dat hierin ook nog kunnen worden voorzien!

De bordpapieren voorstellingen van enkele verschijnsels der dubbele beweging der aarde, met eene helling van 66½° op het vlak van den aardweg, die wij, om enkele verschijnselen aanschouwelijk voor te stellen, in onze scholen hebben ingevoerd, verdwijnen hierbij als zeepbellen.

Wat vooral ook het genoegen van de leden der vergadering verhoogde, was, dat de weled. z. gel. heer dr. ABBRESCH, pred. te Loppersum, die als lid van het plaatsel. toez. van Loppersum, de vergadering met zijne tegenwoordigheid vereerde.

Mogt dit meer navolging vinden! Zoo kan die *zamenstemming* en *zamenwerking* bevorderd worden, die der goede zaak zoo *nuttig* en *noodig* is.

Het was der vergadering hoogst aangenaam, bij den afloop der werkzaamheden en vriendschappelijk gezeten aan den disch, onder verschillende een feestdronks, van den heer ABBRESCH te mogen vernemen z. w. eerw. zeer gel. algeheele adhaesie met den *geest*, de *strekking* en het *doel* van zoodanige vergadering; betuigende in eene toespraak, zoo belangrijk wegens inhoud, als sierlijk van vorm, dat *opvoeding* en *onderwijs* de steunsels zijn der maatschappij, des huisgezins, der kerk en des staats; dat het tegenwoordig onderwijs de kroon des Nederlandschen volks is en de onderwijzers bemoedigende, om trots alle hindernissen, vooroordeel, miskenning, met kracht voort te gaan op den ingeslagen weg, sluitende met het profetische woord: De Heer zal zijn werk zegenen.

Menige dronk werd nog ingesteld, en de verschillende toonen vormden eene schoone harmonie.

Waar zoo schoolopzieners en onderwijzers in vereeniging met de leden der plaatselijke toezigten zamenstemmend werkzaam zijn, zoo men alles goeds van de goede zaak verwachten, *dáár* zal ook de ... niet vergeten worden.

HOLWIERDE. v. BELKUM.

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 3 Augustus. Vertrokken den 1sten het nieuwgebouwde schoonerschip Henderika Margaretha, kapt. *J. L. Spijkstra*, van Amsterdam, geladen met suiker en bestemd naar Konstantinopel, en heden de schoonergaljoot Ecliptica, kapt. *T. Boomsaard*, van Groningen, met haver naar Gloucester.

— Binnengekomen de nieuwgebouwde loodsboot, vervaardigd op de werf van K. K. DE VRIES, buiten het Kleinepoortje.

Binnengekomen te Amsterdam den 29 Julij, kapit. *de Jonge* de Weldaad, v. Newcastle. — Te Texel den 31 Julij, *Flik* Gebroeders, v. Batavia; *van der Gouw* Drie Johanna's, v. Odessa. — In het Vlie den 30 Julij, *Ebes* Grietje, v. Brevich; *Hoff* Marg. Elisab., v. Osterrisoer. — Te Brielle den 29 Julij, *Hazewinkel* Bernardus, v. Hartlepool. — Te Genua den 25 Julij, *de Jonge* Fennegina Arentina, v. Amst. — Te Bordeaux den 27 Julij, *Pribee* Gijsbertha Wilhelmina, v. Stockholm. — Te Londen den 27 Julij, *Pronk* Gesina, v. Tonningen; den 29sten *Gunter* Cornelia, v. Workum. — Te Deal den 31 Julij, *Doornbos Borchers* Adolf van Nassau, van Batavia n. Londen. — Bij Deal den 24 Julij, *Plukker* Hendrika, v. Newcastle n. Lissabon. — Te Portsmouth den 27 Julij, *de Boer* Jonkvr. Geertrui, v. Corfu n. Hamburg. — Bij Goudstaart den 27 Julij, *Hotze* Jansje Wilkens, van Groningen naar Messina. — Bij Lizard den 24 Julij, *Valk* Alida, v. Rotterdam n. Napels. — Te Charlestown den 26 Julij, *Staal* Caroline, v. Amst. — Te Leith den 26 Julij, *van der Woude* Gesiena Gesiena, v. Dantzig. — Te North Shields den 27 Julij, *Olthof* Jantina, v. Zwolle; den 28sten *Pluktje* Hermanna Hendrika, v. Amst. — Te Hull den 28 Julij, *Huisinga* Margaretha, v. Koningsbergen. — Te Hamburg den 29 Julij, *Smedes* Petronella, v. Amst. — Te Bremerhaven den 26 Julij, *van der Meulen* Nooit Gedacht, v. Leuven; den 28sten *Hazewinkel* Vrede, v. Middlesbro. — Te Koppenhage den 27 Julij, *Pronk* Gesina Pronk, v. Amst. — Te Swinemunde den 27 Julij, *Timmer* Kooph. en Zeevaart, v. Amst. — Te Pillau den 27 Julij, *Stenger* Gesina Margaretha, v. Newcastle; *Meihuizen* Jantje Nanninga, van Hull; *de Groot* Annechiena Jantina, v. Bremen; den 28sten *de Haan* Agneta Juliana, v. Bremen; *Joosten* Hendrika Bouwina, v. Amst.; *Mulder* Christ. Hendrika, v. Liverpool. — Te Memel den 25 Julij, *Sap* Broederliefde en *de Jonge* Gesina Jantina, beide van Koningsbergen. — Te Archangel den 17 Julij, *Deen* Gesina Elsina, v. Dordrecht; den 18den *Jonker* Thea, v. Schiedam; den 19den *Kuiper* Catharina Johanna, v. Amsterdam; *Brouwer* Harmina, v. Schiedam. — Te Tonningen den 28 Julij, *Drent* Anna Catharina, v. Hartlepool n. Lubeck.

Binnengekomen te Texel den 1 Aug., kapit. *Grilk* Anna Cath., v. Londen; den 2den *Atzema* Vrije Vries, v. Seaham; *Oostra* Marg. Hillegina, v. Hull. — In het Vlie den 31 Julij, *Faber* Johanna Wilhelmina, v. Groningen. — Te Helvoet den 1 Aug. *v. d. Borg* Geertje Elisab., v. Londen. — Te Suriname den 24 Julij, *Fekkes* Josina Louisa, v. Amst. — Te Konstantinopel den 20 Julij, *Flik* Monnickendam, v. Kersone n. Falmouth. — Te Gibraltar den 18 Julij, *Stuit* Marg. Gesina, v. Triest n. Rott. — Te Rouaan den 29 Julij. *Faber* Hendr. Cath., v. Koningsb — Te Londen den 31 Julij, *Schuur* Aaltje Pronk en *Leeuwes* Arendina, beide v. Memel. — Te Plymouth den 28 Julij, *Bontekoe* Jacobina, van Benicarlo naar Amst. — Te Falmouth den 28 Julij, *Engelsman* Elisabeth, van Venetien n. Antw., heeft den 30sten de reis voortgezet; den 29sten *van Calker* Christina Jacoba, v. Tenez. — Te Bristol den 31 Julij, *Gruppelaar* Hillechiena, v. Noorwegen. — Te Belfast den 29 Julij, *Scherpbier* Remke, v. Memel. — Te Sunderland den 30 Julij, *Mellema* Zeldenrust, v. Colberg. — Te Hull den 29 Julij, *Ekamp* Welvaart, v. Koningsb. — Te Dantzig den 28 Julij, *Lever* Onderneming, v. Hamburg; den 29sten *Sap* Gesina Reina, v. Hull; *Roskamp* Iduna, v. Hartlepool; den 30sten *v. d. Werp* Christina Wobbegina, v. Hamburg. — Te Pillau den 29 Julij, *Kuiper* Vr. Maria en den 30sten *Broekema* Ida Hillegina, beide v. Londen; *Degenhard* Wigerdina, v. Liverpool; *Woudstra* Jonge Kerst., van Bremen.

Vertrokken van Amsterdam den 29 Julij, kapit. *Mulder* Antje, *Vos* Vr. Sjouke, den 30sten *Poppen* Nanny Johanna en den 31sten *Bolmeijer* Onrust, alle 4 n. Hamburg; *Brugts* Broederschap, naar Livorno; den 1 Aug. *Muller* Hendrik en Ubbo, n. Belfast. — Van Texel den 30 Julij, *Gnodde* Antilope, n. Toulon. — Uit het Vlie den 30 Julij, *de Jong* Hendrika, n. Osterrisoer; *Boon* Arendina Roelfina en *Smit* Catharina Frederika, beide naar Frederikstad. — Van Helvoet den 29 Julij, *Schaap* Amboina en den 31sten *Pott* Alblasserdam, beide n. Batavia; *Stuit* Geerdina, n. Dantzig. — Van Vlissingen den 29 Julij, *de Vries* Johanna, n. Bergen; den 30sten *Drewes* Afina Hillechina, n. Hamburg. — Van Melbourne den 14 Mei, *Bok* Elisabeth, n. Java. — Van Batavia den 20 Mei, *Reinders* Hendrik Wester, n. Macassar. — Van Buccari den 16 Julij, *de Jong* Wynanda Lucretia, n. Marseille. — Van Alicante den 16 Julij, *Wijgers* Amicitia, n. Ivica, — Van Leith den 28 Julij, *Hazewinkel* Jonge Liefert, n. Newcastle. — Van Hull den 27 Julij, *Oostra* Magritha Hillechina, n. Amst. — Van Cuxhaven den 30 Julij, *Heerma* Louwina, n. Koningsbergen; den 31sten *Rijnberg* Jonge Jacob, n. Newcastle. — Van Bolderaa den 26 Julij, *Veendorp* Annegina, n. Holland. — Van Colberg den 25 Julij, *Evers* Vr. Trijntje, n. Amst. — Van Tonningen den 26 Julij, *Rosenbeek* Roelfina, n. Schiedam; den 28sten *Puister* Imke Giezen, naar Holland; den 29sten *Pekelder* Berendina en *Schuur* Jacoba Gesina, beide n. Amsterdam; *Bos* Elisabeth, n. Abbersiel. — Van Archangel den 15 Julij, *Bakker* Maria, n. Amsterdam; *Groenewoud* Afina Jonker, n. Schiedam; *Steen* Sieke van der West, n. Rott.; *Oldenburger* Catharina en *Topzand* Martha, beide n. Londen; den 16den *Poelmann* Fiducia en *van Gelderen* Boreas, beide n. Schiedam; *de Jonge* Reina, n. de Maas; den 17den *van der Gouwe* Stad Stavoren, *van der Wall* Johan Wilbrand, *Cruijs* Pegasus, *Roosjes* Maria Beerta, *Niemann* Maria, *Brouwer* Lummiena, *Oldenburger* Geppiena en *Homveld* Geertruida, alle 8 n. Amsterdam; *Strijbos* Zodiac, *Blaak* Jantina, *Munneke* Marchina Gesina, *Hazewinkel* Jantina Petronella en *Feenstra* Castor, alle 5 n. Rotterdam; *Leisler* Eendragt, *Veldhuis* Zwolsche Diep en *Dik* Henriette, alle 3 naar Londen; *Oomkens* Marinus en Geertruida, *van Wijk* Jenny en *Wessels* Elisabeth Machtelina, alle 5 n. Schiedam; *Vink* Voorwaarts, n. de Maas; *Wegener* Gebroeders, n. Dundee; *Jager* Jeanne Agatha, n. Grimsbij; den 18den *Visser* Johanna Petronella, n. Amsterdam; *Hensema* Ida Beerendina, *Petersen* Alart en *Rickert* August Ferdinand, alle 3 n. Rotterdam; *Doewes* Harmonie, n. Londen.

Vertrokken uit het Vlie den 31 Julij, kapit. *van Rijn* de Jonge Jacobus, n. Bergen; *Plukker* Hendrik, n. Laurvich; *Kraan* Vrouw Helena, n. Christiansand. — Van Falmouth den 30 Julij, *Kruisinga* Eensgezindheid, n. Londen. — Van Liverpool den 29 Julij, *Veeling* Hermanna, n. Koningsb. — Van Dundee den 29 Julij, *Kuiper* Vijf Gezusters, n. Forth. — Van North Shields den 29 Julij, *Scherpbier* Elsje, n. Genua. — Van Stockton den 29 Julij, *Gruppelaar* Nyssina, n. Kampen. — Van Hartlepool den 29 Julij, *de Jong* Catharina Cornelia, n. Hamburg. — Van Dantzig den 30 Julij, *Naatje* Jan Hero, n. Seville; *Kramer* Annette Cath., *Schuth* Gesina en *de Vries* Roelina Eissina, alle 3 n. Amst.; *Huizing* Geertruida, n. Harlingen; *Vlas* Hendrika, n. Delfzijl; *Kuipers* Johanna Catharina, n. Rendsburg.

Zeilklaar te Newyork den 12 Julij, kapit. *Scheeve* Adrianus en Willem, n. Amst. — Te Liverpool den 28 Julij, *Veling* Hermanna, n. Koningsb.; *Rijkens* Rabenhaupt, n. Sydney — Te Newcastle den 28 Julij, *Lovius* Trekvogel en *Prins* Twee Broeders, beide n. Lissabon; *Pik* Jacoba Hazewinkel, n. Stettin. — Te Archangel den 15 Julij, *Kamminga* Oldambt, n. Schiedam; *Wortelboer* Bordeaux, n. Dokkum; den 17den *van Wijk* Anna en Arnoldina, n. de Maas; den 18den *Mooi* Renske, n. Schiedam.

In lading te Londen den 27 Julij, kapit *Plukker* Antje, naar Koningsbergen; *Dood* Christina Jantina, n. Dordrecht.

DELFZIJL, 2 Aug. Binnengekomen den 31 Julij, kapit. *Schuitema* de Eendragt, v. Stettin; den 1 Aug. *Bloema* Alida Geziena en *de Jonge* Jantiena Engelina, beide v. Frederikstad; *Katt* Stadt Emden en *Mulder* de Vr. Klasiena, beide v. Emden.

Vertrokken den 30 Julij, kapit. *Wolkammer* Alberdina en *Middel* Bouwina, beide n. Noorwegen; *Dost* de Vr. Magrietha, n. Buxtehude; den 31sten *Bossinga* Wia Gesiena, *Nanning* Klasiena, *Kraan* Vriendschap en den 1 Aug. *Gust* de Hoop, alle 4 n. Noorwegen; *Forma* de Vr. Antje, naar Leer; *van der Molen* Jantiena, naar Soltzborg.

Zeilklaar het schooner brikschip Nijverheid, kapit. *Metus.*

OOSTMAHORN, 2 Aug. Vertrokken den 31 Julij, kapit. *Bieze* Elsiena, v. Groningen n. Noorwegen; *Dreijer* Drie Gebroeders, v. Amst. n. Riga; den 1 Aug. *Koens* Jonge Rudolf en *Heins* Vijf Gebroeders, beide v. Kampen n. Hamburg; *Boncker* die Frau Maria, n. Bremen, *Dirks* Sjouke, n. Harburg, *Kramer* Vier Gezusters en den 2den *Klein* Jantina, beide n. Hamburg, alle 4 van Amsterdam.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

27 Julij. Doewes, Geerdina, v. Koningsb. n. Londen, m. hennep.
Blouw, Gezina, v. Koningsb. n. Londen, m. talk.
Roelfsema, Roelfina Gesina, v. Memel n. Engel., m. vlas.
28 —— Hitman, Twee Gebroeders, v. Dantzig n. Gron., m. hout.
Koster, Margaretha, v. Dantzig n. Edam, m. hout.
Duin, Jant. Frouwina, v. Dantzig n. Amst., m. hout.

De wind den 27 Julij W.N.W., N.W., N.O.; den 28sten N.

SCHEEPSVRACHTEN.

DANTZIG, 27 Julij. De vrachten zijn nog altijd teruggaande. Gesloten naar Amsterdam tegen f 19,50, Purmerend f 20, Antwerpen f 23, Brugge f 26 per last hout, Londen 3 sh. per qr. tarwe, Sunderland 18 sh. per load eikenhout, Hartlepool 14 sh. per load balken.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 28sten Julij tot en met den 3den Augustus 1854 zijn te *Groningen* geboren 12 zoons en 11 dochters; gehuwd 4 paren; overleden 8 ouden en 10 jongen.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, 2 *Augustus.*

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 59⅝, 59 11/16, 59⅝; Dito Dito 3 pCt. 71 3/16, 71¼, 71¼; Dito Dito 4 pCt. 88⅞, 89⅛, 89; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 87¼; Handelmaatsch. 4½ pCt. 119½. — BELGIE, 2½ pCt. 48⅛; Dito bij *Rothschild* 2½ pCt. 48⅝. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 18 3/16, 18¾, 18 11/16; Dito 3 pCt. 37½, 37⅝; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 34 1/16, 34⅜, 34¼; Coup. Bewijzen 4 7/16, 4 9/16, 4 9/16; Amort. Schuld 3 15/16, 4. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 36 3/16, 36¼, 36 3/16.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 99⅞, 100; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 99½, 99⅝, 99⅝; Cert. 4½ pCt. 83¼; Cert. bij *Hope* 4 pCt. 78¾; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 77½; Certific. v. Inschr. in Assign. 6 pCt. 59⅞. — POLEN, Aand. m. Loting fl. 500 f 140. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 63 7/16, 63⅜; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. pCt. 32 3/16, 32¼; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 32 3/16, 32¼; Dito Nieuwe 5 pCt. 73 7/16, 73⅜; Dito Dito 1854 5 pCt. 72⅝; N. Weener Aand. v. fl. 250 1854 f 203; Amerik. Bank-Act. 3 3/16, ¼; Mexic. 23⅞, 15/16, ⅞; Dito Onb. 23⅞, 15/16, ⅞; Peru 4½ pCt. 63⅞; Gren. Uitg. 6 5/16; Thes. Amst. 104½, ⅜.

Naar Holl. fondsen was vrij levendige vraag, ten gevolge waarvan de prijzen iets williger waren. — Van vreemde waren Russische en Oostenrijksche nagenoeg onveranderd. Spaansche en Portug. waren bij vrij levendigen omzet meer gewild.

Gren. Onb. St. 16⅝, 7/16; Ecuador Coup. 20 cents; 5 pCt. N. Russen bij *Stieglitz* 82 5/16, ⅜.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 2½; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 59⅝ a 15/16; Spaansche 1 pCt. 18 11/16; Binnenl. 3 pCt. 34¼; Metall. 5 pCt. 63 7/16.

WISSELKOERS.

Londen kort f 11.72½; Id. 2/m. f 11.62½; — Hamburg kort f 35¼; Id. 2/m. f 35⅛.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 1 *Augustus.*

TARWE.	Veen 64 ℔ f 6.50	Witte Voer 40 ℔ f 4,20
Oude 70 ℔ f	» 66 » » 6,90	Zw. Voer 36 » » 3,60
N. Oml. 68 » » 11,75	GERST.	» 38 » » 3,80
» 70 » » 12,50	Winter 54 ℔ f 4,50	» 40 » » 4,00
» 72 » » 13,10	» 56 » » 4,80	» 42 » » 4,20
» Old. 68 » » 11,50	» 58 » » 5.10	BOONEN
» » 70 » » 12,10	Zomer 54 » » 4,50	Paardeb. f 7,25,60
» » 72 » » 12,75	» 56 » » 5,80	ZADEN, ENZ.
» » » »	Knobbe 60 » » 5,20	Old. Koolz. } f 11,25,50.
ROGGE.	» 62 » » 5,50	Oml. dito } 75 f 12,10
Inl. 64 ℔ f 9,00	HAVER.	Aveelzaad f 10,25,50
» 66 » » 9,40	Dikke 36 ℔ f 3,70	
» 68 » » 9,80	» 38 » » 3,90	Zomerzaad f
» 70 » » 10,20	» 40 » » 4,10	G. Mosterdz. v. f
» » »	» 42 » » 4,35	Lijnzaad f a f
BOEKWEIT.	» 44 » » 4 55	GrGort f 9,25, 75
Gr. Zd. 64 ℔ f 6,70	» 46 » » 4,75	Par. 100N. ℔ f 12,25 tot
» » 66 » » 7,10	» 48 » » 5,00	f 14
» » 68 » » 7,50	» 50 » » 5.20	Raapolie p.v. f 36,50
» » 64 » » 6.60	Witte Voer 36 » » 3,80	Prijs der Boter
Zw. Zaad 66 » » 7,00	» 38 » » 4,00	1ste soort f 32
		2de » - 30

Tarwe weinig in omgegaan. — Rogge en Boekweit bij gerijven bijna als voren verkocht. — Gerst bijna niet in omgegaan. — Haver stil. — Boonen in de beste soorten prijshoudend. — De aanvoer van Koolzaad bedroeg heden ongeveer 900 lasten verschillend van kwaliteit, waarvan vooral de beste soorten tot genoteerde prijzen zijn verkocht.

ROTTERDAM, 31 *Julij.* Tarwe: Zeeuws., Vlaams. en Overm. kon heden alleen voor de schaars voorkomende puike partijtjes vorige prijzen opbrengen, de overige vonden tot 20 cents lager trage koopers; goede en puike f 14,80 a f 15,50; mindere f 13 a f 14,50; Poolsche en Roode alleen voor dadelijke behoeften genomen, 163 ℔ Hoogl. Kleefsche f 480; 163, 166 ℔ Bovenl. Rís f 455, f 480; 163 ℔ Kl. f 460; 163 ℔ Petersb. Cubanca f 445; in veiling 22 last bonte Poolsche 155 ℔ f 393 a f 399. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. schaars aangevoerd, f 11 a f 12,25; Buitenl. kon vorige prijzen niet opbrengen en werd alleen bij kleinigheden genomen, 146 ℔ Amerik. f 306; 150 ℔ Rostock f 312; 145 ℔ Eupatoria f 270; 144 ℔ Riga Pools. f 280; 143 ℔ Arch. f 275; 148 ℔ Libau f 300. — Gerst: Jarige Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter en dito Zomer 20 c. lager, f 5,30 a f 5,90; N. dito Winter f 4,50 a f 5,80 naar deugd. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte f 4,20 a f 5,20; dito Lange f 3,30 a f 4,50. — Boekweit op 140 ℔: Noord-Brab. f 228, f 230 a f 235; Holst. f 195, f 200 a f 215; Rijn f 225; Oostvr. Veen f 209. — Erwten: Zeeuws. Groene f 9,25 a f 10,25. — Paardenboonen: f 6,80 a f 7,70. — Koolzaad: 310 last aangevoerd, puik Vl. gestort 65 p. vl.; Zeeuwsch gestort 63, 64½, 65 p. vl.; Overm. in zakken 63½, 64 p. vl.; Flakk. in zakken 62, 63, 64 p. vl. Kanariezaad f 9 a f 10 nominaal.

AMSTERDAM, 31 *Julij.* De marktnotering van Boter was heden als volgt: Vriesche f 42 a f 44; Kuinder f 40 a f 41; Kamper f 40 a f 41; Deventer f 32 a f 36; Zwolsche f 35 a f 39.

AMSTERDAM, 2 *Augustus.* Tarwe aan cons.: 128 ℔ p. o. b. Pools. f 445; 129 ℔ dito f 430; 125, 127 ℔ n. dito f 400, f 412; 124, 125 ℔ mindere dito f 370; 132 ℔ o. Rost. f 440; 126 ℔ n. b. Poolsche f 405. — Rogge met goeden handel, tot circa vorige prijzen; 115, 117, 119 ℔ n. Pruis. f 222, f 230, f 236; 122 ℔ o. Pommer f 275; 118 ℔ n Arch. f 262; 118 ℔ j. dito f 256; 117 ℔ n. Petersb. f 255; 116, 117 ℔ o. gedr. f 250, f 255; 117 ℔ n. Pruis. f 225, f 228 bij partij; 125 ℔ Norder f 300; 125 ℔ n. Deens. f 275; 118 ℔ n. Pruis. f 233; 116 ℔ dito f 225. — Boekweit minder ter veil en als voren; 120 ℔ Holst. f 200; 114 ℔ Sleeswijksche f 180.

Koolzaad dadelijk 2 p. vl. en op levering ½ p. vl. lager; n. N.-Holl. 62 p. vl.; op 9 vat olie dadelijk 65 p. vl.; Aug. en Sept. 65 p. vl.; Oct. en Nov. 6 ½ p. vl.; April 66½ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering niet williger: op 6/w. f 39; Vlieg. f 37,75; Sept., Oct., Nov. en Dec. f 37,50; Mei 1855 f 37,75. — Lijnolie op 6/w. f 38,50; Vlieg. f 37,25. — Hennepolie op 6/w. f 41,50; Vlieg. f 40,25.

LONDEN, 28 *Julij.* Buitenl. Boter loom en prijzen lager; beste Vriesche 90 à 92 sh.; Holl. 78 à 80 sh. en Zwolsche 84 à 86 sh. Aanvoer: van Harlingen 12,956 v., Rotterdam 1167, Hamb. 84, Havre 505, Ostende 433, Antw. 72.

LONDEN, 31 *Julij.* Van inl. Tarwe was heden slechts weinig ter markt; de bestede prijzen waren voor de beste soorten gelijk aan die van heden voor acht dagen, doch mindere kwal. waren iets lager verkrijgbaar. In vreemde ging tot de koersen van l.l. Maandag weinig om. Gerst, Boonen en Haver 1 a 2 sh. lager. Meel insgelijks lager.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 1 *Augustus.* Op de markt van heden waren pl. m. 80 runderen ter verkoop aangebragt en hoewel er koopers genoeg aanwezig waren, werd er niet veel handel gedaan, want er werden van belang verlaagde prijzen bedongen. Vette runderen weinig aangevoerd en verkocht tegen f 10 a f 15 verlaging. Kalf- en melkkoeijen, waarin de grootste aanvoer bestond en waaronder puike soorten, zijn verkocht van f 85 tot f 130, f 135 a f 140, zijnde eene verlaging van f 10. Stieren zes aangevoerd en ook weinig jongvee, dat nog al gezocht werd.

Schapen en lammeren heden wel ter markt, en hierin was veel verkoop tegen iets lagere prijzen; vette schapen van f 13 tot f 18 a f 19; melkschapen van f 8 tot f 11 a f 12, en lammeren van f 5 tot f 10, f 11 en een enkele iets hooger. Ter verzending werd nog al iets gedaan. Varkens niet veel aangevoerd en de prijzen als voren; biggen daarentegen ruim ter markt en in de beste soorten werd een goede handel gedreven, van f 5 tot ruim f 20.

VEENDAM, 1 *Augustus.* Op de heden alhier gehouden zomerpaarden- en beestenmarkt was betrekkelijk een aanzienlijk getal runderen aangebragt; de handel was flaauw en de prijzen merkelijk lager; varkens gingen tegen goede prijzen vlug van de hand; in paarden is weinig gedaan.

AMSTERDAM, 31 *Julij.* 197 vette runderen werden traag verhandeld voor f 230, f 200 en f 180; 188 melk- en kalfkoeijen meer levendig voor f 160, f 130 en f 100; 213 vette varkens voor 44—46 cents het N. pond; 86 schapen f 20, f 22 tot f 24.

LONDEN, 31 *Julij.* De aanvoeren van hoornvee en schapen van het vasteland in deze haven gedurende de afgeloopene week zijn groot geweest; zij bedragen namelijk 1100 ossen, 362 koeijen, 865 kalveren, 218 varkens, 183 lammeren en 5354 schapen. Daar in evenredigheid de vette runderen het minste ter markt waren gebragt, gingen deze goed af. Mindere soorten ondergingen eene kleine verlaging. Kalveren tot vorige prijzen goed gevraagd. De voorraad schapen ter markt was ruim; doch deze, alsmede lammeren, gingen ook goed af, hoewel zonder eenige verandering in de prijzen. Varkens traag afgaande zonder prijsverandering.

ADVERTENTIEN.

PAARDENFOKKERIJ.

De KOMMISSIE voor de *PAARDENFOKKERIJ* roept alle **HENGSTHOUDERS** in de Provincie *Groningen* op, om hunne **HENGSTEN** ter **algemeene keuring** te zenden en wel:

1) Op **Dingsdag den 29sten Augustus 1854: alle** de in dit Gewest staande **HENGSTEN.** — Een ieder wordt verzocht, naauwkeurig acht te geven op de hieronder staande **tijdsbepaling**, omdat op denzelfden dag ook de **Premiën**, volgens artikel 19 van het Reglement, voor de beste Hengsten zullen worden toegewezen.

Op dien dag of vroeger, maar in allen gevalle vóór deze Keuring, moet ieder Hengsthouder aan de Kommissie betalen 25 Cents voor elke der door zijne Hengsten gedekte Merriën.

2) Noodigt de Kommissie alle Houders van **MERRIËN**, die jonger zijn dan 8 jaren en ouder dan 3 jaren (namelijk, die de binnenste Melktanden gewisseld hebben en met de nieuwe Tanden weder te beet zijn), waarmede zij vermeenen te kunnen dingen naar de Premiën van f 100, van f 75 en van f 50, volgens art. 19 van het Reglement, uit, om op **Woensdag den 30sten Augustus 1854** met deze Merriën voor de Kommissie te verschijnen.

Alles bij den Kastelein BRUGMA, buiten de Heerépoort, te *Groningen;* zullende alle Paarden aldaar telkens 's morgens vóór 9 uur aan de Kommissie moeten worden aangegeven en er in allen gevalle **na half tien** geene meer worden aangenomen.

GRONINGEN, 1 Augustus 1854.

De Sekretaris:
H. C. VAN HALL.

Aan de belanghebbenden wordt verwittigd, dat het **EXAMEN** der **JONGELIEDEN**, die wenschen toegelaten te worden tot het ***Stedelijk Gymnasium*** te *Groningen*, door de daartoe verordende COMMISSIE zal afgenomen worden op **Maandag den 21sten Augustus**, des morgens te tien uur, in de GROOTE GEHOORZAAL van het GYMNASIUM.

Zij die tot dit Examen wenschen toegelaten te worden, moeten zich vóór of op MAANDAG den 7den Augustus met EIGENHANDIG GESCHREVEN VERZOEK, daartoe bij den ondergeteekende aanmelden, met opgave der KLASSE, op welke zij wenschen geplaatst te worden, en daarbij overleggen een behoorlijk BEWIJS van hunnen ouderdom en dat zij voldaan hebben aan de voorschriften omtrent de Koepokinenting.

GRONINGEN, 18 Julij 1854.

Mr. J. A. SCHNEITHER,
Voorzitter der Comm. voornd.

GYMNASIUM TE WINSCHOTEN.

De CURATOREN van het **GYMNASIUM** te ***Winschoten***, maken aan de belanghebbenden bekend, dat de **LESSEN** eenen aanvang zullen nemen op **DINGSDAG den 29sten Augustus e.k.** — Het EXAMEN ter toelating zal plaats vinden op MAANDAG den 28sten Augustus, te tien uur, in het SCHOOLLOKAAL. — Tot verkrijging van nadere inlichting vervoege men zich bij den Rector van het Gymnasium Dr. **W. DOORENBOS**, bij wien voor de LEERLINGEN van elders de gelegenheid ter INWONING en VERZORGING openstaat.

WINSCHOTEN, 2 Augustus 1854.

Mr. J. J. MEDER,
Curator-Secretaris.

TENTOONSTELLING TE GRONINGEN.

De VEREEN. COMMISSIE berigt aan de belanghebbenden, dat in de **VERLOTING**, MAANDAG j.l. gehouden, op de volgende NOMMERS der aandeelen de nevenstaande PRIJZEN zijn gevallen, als:

Aandeel	Prijs	Aandeel	Prijs
No. 252	No. 1.	No. 740	No. 16.
„ 424	„ 2.	„ 201	„ 17.
„ 324	„ 3.	„ 448	„ 18.
„ 581	„ 4.	„ 120	„ 19.
„ 31	„ 5.	„ 293	„ 20.
„ 159	„ 6.	„ 707	„ 21.
„ 693	„ 7.	„ 650	„ 22.
„ 625	„ 8.	„ 281	„ 23.
„ 427	„ 9.	„ 508	„ 24.
„ 152	„ 10.	„ 614	„ 25.
„ 578	„ 11.	„ 674	„ 26.
„ 480	„ 12.	„ 126	„ 27.
„ 539	„ 13.	„ 212	„ 28.
„ 116	„ 14.	„ 692	„ 29.
„ 752	„ 15.	„ 471	Premie voor 't laatst uitgekomen Aandeel No. 30.

De Prijzen moeten binnen twee maanden, tegen overgave der Aandeelen, worden afgehaald.

GRONINGEN, 1 Augustus 1854.

De Vereenigde Commissie:
Namens dezelve,
FD. DE WITT, *Secretaris.*

MAATSCHAPPIJ VAN LAND- EN TUINBOUW

DE MARNE, gevestigd te ***Wehe.***

INWIJDING van het GEBOUW der MAATSCHAPPIJ, op WOENSDAG den 9den Augustus 1854, 's avonds te zes uur. — REDEVOERING door Ds. **G. HEERES**, Predikant te *Zuidhorn.* — BIJDRAGEN. — MUZIJK.

Dr. J. DOORENBOS,
Secretaris.

DE AFSCHAFFINGS-KANTINE IN HET KAMP.

De **Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van sterken drank** heeft ten vorigen jare eene poging ter bereiking van haar doel onder onze Krijgslieden aangewend, door het vestigen eener **GROOTE KANTINE** in het **Kamp bij Zeist**, waarin, met uitzondering van den sterken drank, allerlei ververschingen tegen uiterst billijke prijzen te bekomen waren, en op velerlei andere wijze gezorgd was voor eene aangename en fatsoenlijke uitspanning der soldaten.

Deze poging is met een' buitengewoon gunstigen uitslag bekroond geworden. De plaatsing zelve en de geheele inrigting der gemelde Kantine, heeft niet alleen de belangstelling der talrijke bezoekers van het Kamp opgewekt, maar ook in hooge mate de goedkeuring mogen verwerven der Militaire en andere Autoriteiten, terwijl vooral de kamperende troepen zelve, door hun veelvuldig, geregeld, en bij voorkeur gebruik maken van de aangebodene gelegenheid, van het begin tot het einde getoond hebben er niet weinig mede ingenomen te zijn.

Onze Vereeniging heeft echter moeten ondervinden, dat dit nieuwe middel om matigheid, zedelijkheid en beschaving onder ons Nederlandsch leger, gedurende een tijd van groote verleiding te bevorderen, geene gemakkelijke zaak is geweest. De oprigting en inrigting der Kantine zelve, ameublement, laag gesteld tarief en wat verder strekken kan om er een uitlokkend voorkomen aan te geven, hebben natuurlijk groote kosten veroorzaakt — en hare zwakke financiële krachten zoozeer overtroffen, dat zij zich daardoor in eene eenigzins moeijelijke positie gebragt ziet. Het is er ver af, dat zij zich gedane opofferingen zou beklagen, die door de zedelijke vrucht er van geplukt, zoo overvloedig reeds beloond zijn; maar zij schaamt zich niet te belijden, dat zij buiten staat is om alléén op den ingeslagen weg, hoezeer die anders nu veel gemakkelijker zijn zou, voort te gaan. Ja, zij zou zich haars ondanks gedrongen zien het bij deze eerste proefneming te laten en de kostbare Kantine met toebehooren in vreemde handen te doen overgaan, ten einde de gemaakte schuld te dekken, indien zij niet op grond van de algemeene goedkeuring, de verwachting durfde koesteren, dat zij tot voortzetting en doorzetting van haar plan ook voor dit en volgende jaren, steun en medewerking zal vinden bij vele menschenvrienden in ons Vaderland, die hoezeer geene leden zijnde harer Vereeniging, nogtans hare bedoelingen in 't algemeen en bepaaldelijk deze hare belangrijke onderneming van harte zullen toejuichen.

Daarom is op de laatste Algemeene Afschaffings-Vergadering te *Zwolle*, den 6den Julij gehouden, besloten, eene **RENTELOOZE NEGOTIATIE** te openen van *f* **8000**, in aandeelen van *f* **10**, bij uitloting af te lossen, welke gelden in de eerste plaats zullen dienen tot goedmaking der reeds door de Vereeniging aangewende kosten en voorts tot vestiging van een **KANTINE-FONDS** bestemd, om haar tot gelijke pogingen voor 't vervolg in staat te stellen en ook om, kon het zijn, hare bemoeijingen uit te strekken tot het **jaarlijksche kamp** van het **instructie-bataljon te Kampen.**

De Ondergeteekende, *Provinciale Correspondent* der Vereeniging, acht zich verpligt in zijnen kring hiertoe mede te werken, en neemt de vrijheid zijne Stad- en Gewestgenooten langs dezen weg ernstig en liefderijk op te wekken tot deelneming in gemelde **Negotiatie**, waarvan de uitloting en aflossing geregeld en zoo spoedig mogelijk zal plaats hebben. Met vereenigde krachten kan hier gemakkelijk iets goeds tot stand gebragt en, met eene geringe tijdelijke opoffering, eene groote weldaad bewezen worden aan de Maatschappij en het Vaderland.

Ook vrijwillige giften zullen door hem met erkentelijkheid aangenomen worden.

GRONINGEN, 3 Augustus 1854.

H. SUIDINGH.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapen *DOCHTER* Vrouwe G. W. WIJCHGEL VAN SCHILDWOLDE—WILDERVANCK.

ZUIDBROEK, 28 Julij 1854.

*** Heden beviel van eene DOCHTER L. L. DE COCK, geliefde Echtgenoot van

J. SWAAGMAN J.Z.,

GRONINGEN, 30 Julij 1854.

*** Bevallen van eene DOCHTER V. M. INDEN, Echtgenoot van

L. VAN DER NAP, *Zadelmaker.*

*** Bevallen van een' ZOON G. E. DIJKHUIZEN, geliefde Echtgenoot van

Dr. **J. BORGESIUS.**

SCHILDWOLDE, 30 Julij 1854.

*** Bevallen van een' ZOON M. E. MOLEMA, Echtgenoot van

L. BOUWMAN.

DROGEHAM, 30 Julij 1854.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, mijne Echtgenoot A. M. T. VAN LINTEL.

USQUERT, 30 Julij 1854.

J. H. A. HINTZEN, *Med. Doct.*

*** Heden beviel van eenen welgeschapen ZOON A. A VAN SLOGTEREN, Echtgenoot van

D. CRIENS,
Koek- en Banketbakker, O. B.straat.

GRONINGEN, 31 Julij 1854.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER W. COPINGA NIEWEG, geliefde Echtgenoot van

R. BOSMA.

GROOTEGAST, 31 Julij 1854.

*** Bevallen van eene DOCHTER L. JANSSEN, geliefde Echtgenoot van

B. L. SCHUITEMA.

GRONINGEN, 1 Augustus 1854.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON G. J. DICK, geliefde Echtgenoot van

Mr. **M. J. TER HASEBORG.**

HOOGEZAND, 1 Augustus 1854.

*** GRONINGEN, 11 Junij 1854. Heden overleed, in den ouderdom van 50 jaren, Vrouwe WILHELMINA JACOBA ELISABETH WICHERS. Zij was voor mij eene dierbare en lieve Gade, en voor onze Kinderen eene zorgvolle en liefderijke, door allen innig beminde Moeder.

W. J. VAN BOKEVAL FAURE.

Wegens buitenlandsche Betrekkingen is deze nu eerst geplaatst.

*** Na voor 8 dagen van eene DOCHTER te zijn bevallen, overleed heden, tot mijne bittere droefheid, mijne geliefde Echtgenoot DERKTJE GERRITSEN, in den ouderdom van 31 jaren, mij nalatende 3 Kinderen, te jong om hun groot verlies te beseffen.

GRONINGEN, 1 Augustus 1854.

R. HAZENBERG,
Vleeschhouwer.

*** Heden overleed, tot onze bitterste droefheid, in den ouderdom van ruim drieënzestig jaren, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder JOANNA MARIA WITTE, Weduwe G. P. CRONE.

GRONINGEN, 2 Augustus 1854.

F. J. CRONE.
Uit aller naam.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene langdurige sukkeling, in den ouderdom van bijna 46 jaren, mijn waarde Man KLAAS GROEN, in leven *Vleeschhouwer* alhier, na eene gelukkige echtvereeniging van bijna 26 jaren. Acht kinderen treuren met mij over het smartelijk verlies van een' zoo goed Echtgenoot en zorgdragenden Vader.

GRONINGEN, 2 Augustus 1854.

T. GROEN, geb. **POTTER.**

N.B. De ***AFFAIRE*** blijft continueren; verzoeke verder gunst.

*** Door den Boekverkooper **T. T. BORGESIUS**, te *Zuidbroek*, zal, ten Huize van H. VERVER aldaar, op DONDERDAG den 10den Augustus e.k. en volgende dagen, te beginnen des namiddags te 1 uur, in het openbaar worden verkocht:

Eene aanzienlijke verzameling **GODGELEERDE-, GESCHIEDKUNDIGE-, AARDRIJKSKUNDIGE- en LETTERKUNDIGE BOEKWERKEN**, nagelaten door den WelEerw. Zeergel. Heer J. TINGA, in leven *Predikant* te *Zuidbroek.* Te bezien des MAANDAGS den 7den bevorens aan de Pastorij. De CATALOGUS is op *franko* aanvrage bij voornoemden Boekverkooper verkrijgbaar gesteld; terwijl deze zich ook met het waarnemen van COMMISSIËN belast.

*** De DIRECTIE van het GENERALE ZIJLVEST der ***DRIE DELFZIJLEN*** publiceert bij deze dat de **PASSAGIE** met **RIJTUIGEN** over d **KLAPBRUG**, gelegen in den weg van ***Delfzijl*** naar ***Farmsum***, over de **Groote Zijl** te ***Delfzijl***, ten gevolge eenige herstellingen, gedurende **DRIE DAGEN, van af Maandag den zevenden dezer,** des avonds te tien uur, zal zijn **GESTREMD.**

DELFZIJL, 1 Augustus 1854.

De Overste Schepper:
E. E. CLEVERINGA.

*** De VOLMAGTEN van den *FANNEMER WATERMOLEN-POLDER* zijn voornemens aan te besteden, bij besloten Briefjes:

Eene groote VERNIEUWING aan den Fannemer WATERMOLEN, met bijlevering der MATERIALEN.

De Briefjes in te zenden vóór of op den 9den Augustus, des middags vóór twaalf uur, ten Huize van den Kastelein J. E. POSTHUMUS, op de *Bril*, onder *Zuidhorn*, alwaar het BESTEK zal ter lezing liggen van af heden.

BRIL, 1 Augustus 1854.

Namens de Volmagten:
G. K. TOGTEMA.

BOELDAG EN LANDVERHURING.

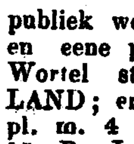

DONDERDAG den 10den Augustus 1854, des namiddags te 2 uur, zullen, bij de Boerenplaats van W. P. SPITHORST, te *Engelbert*, publiek worden verkocht: ongev. 10 stuks **HORENVEE** en eene partij **RIET**; te 3 uur: pl. m. 6 Bunders op Wortel staande HAVER en het HOOI op pl. m. 3 B. LAND; en te 5 uur worden verhuurd: de NAWEIDE van pl. m. 4 B. LAND. — Gezegde Boerenplaats met ongv. 15 B. LAND is vóór of op November e.k. te huur; te bevragen bij SPITHORST voornd.

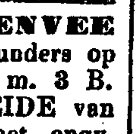

Mr. W. LAMAN TRIP, *Notaris.*

WOENSDAG DEN 16DEN AUGUSTUS 1854,

des voormiddags te 10 uur, zullen, in het LOKAAL VAN DE SPIJSUITDEELING, in de Zwanenstraat te *Groningen*, publiek, **onder Manufacturiers** worden verkocht: eene partij VIJFSCHACHT, BAAI, FLANEL, PILO, SIAMOOS, CHELAS, LINNEN, ONGEBLEEKTE en GEBLEEKTE KATOENEN, ENZ.

Te bezien Dingsdag bevorens van 2—6 uur, op BEWI[JS] VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris verkrij[gbaar].

J. H. GEERTSEMA, C.z.
Notaris.

WOENSDAG DEN 23STEN AUGUSTUS 1[854]

en volgende dagen, telkens des voormiddags te 10 uur, voor het LOKAAL VAN DE SPIJSUITDEELING, Zwanenstraat te *Groningen*, publiek worden verkocht: aanzienlijke partij GEDRUKTE KATOENEN, LI[N] MARSEILLE, BROEKSTOF, VIJFSCHACHT, FLANEL, PILO SIAMOOS, CHELAS, MER[INOS] WOLLEN en KATOENEN GARENS, LINT, WOL[LEN] en KATOENEN KOUSEN, DEKENS, ENZ.

Te bezien Dingsdag bevorens van 2—6 uur, op BEWI[JS] VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris verkrijg[baar].

J. H. GEERTSEMA, C.z.
Notaris.

VERKOOPHUIS IN DE OOSTERSTRA[AT]

MAANDAG den 14den Augustus 1854, 's morgens uur, zullen, in bovengenoemd Verkoophuis, publiek den verkocht, **MEUBELAIRE GOEDEREN,** EIKENHOUTEN KABINETTEN, dito LINNENK[ASTEN] MAHONIEHOUTEN SECRETAIRE, HALVE-K[ANTS] KLOK, RONDE- en ANDERE TAFELS, STOEL[EN] SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, GLA[S] AARDEWERK; — voorts eene partij nieuwe **PETTEN, gemaakte nieuwe MANS-KL[EE]DEREN, MANUFACTUREN, BEDDEG[OE]DEREN,** en hetgeen meer te bezien zal zijn ZAT[ER]DAG bevorens, des namiddags van 2—6 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

ZEEUWSCH IJPEN HOUT

MAANDAG den 7den Augustus 1854, 's morgens te 11 uur, zal op de Werf van den Molenmaker J. DE HAAN, buiten het Kleinepoortje bij *Groningen*, publiek, *voetstoots* worden verkocht:

Eene aanzienlijke partij **ZEEUWSCHE IJ[PEN] STAMMEN**, van diverse dikte en lengte, aldaa[r] gende en van heden af te bezien.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

GROOTE
Veeverkooping

op DINGSDAG den 8sten Augustus eerstkomende, te ***MARTENSHOEK.***

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *[A]dendam*, zal, op DONDERDAG den 31sten Augustus des namiddags te 4 uur, ten Huize van den Kastel[ein] WERKMAN, te *Leens*, publiek, bij Strijkgeld, prese[nt] te verkoopen:

Eene goed onderhoudene **BE[HUI]ZING**, no. 22, met ruime VERTREKKEN, KELDER, DER, KEUKEN, ACHTERH[UIS] PUT, REGENWATERSBAK en vele GERIJFELIJ[KHE]DEN; mitsgaders de BEKLEMMING van den *Heemstede* en grooten *Tuin*, p. m. 12 N. Roeden, des jaars tot huur *f* 10 — 00; alles staande en geleg[en] *Leens;* nagelaten door en behoorende tot de nalaten[schap] van wijlen den Heer H. KIJFF, in leven Rijks-Ont[vanger] aldaar. — Om dadelijk te aanvaarden. — Omtrent d[e] wijzen van Eigendom en Voorwaarden van Verkoop informatiën te bekomen ten Kantore van

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

UIT DE HAND TE KOO[P]

Eene zoo goed als nieuwe **KO[OP]MANS BEHUIZING**, ge[schikt] tot alle Affaires, gelegen op besten stand te *Groningen.* Te [bevra]gen onder lett. X, aan het BU[REAU] dezer COURANT. Brieven fra[nco].

OM DADELIJK TE KUNNEN AANVAARDEN

wordt **UIT DE HAND** **KOOP** aangeboden: Eene **HUIZING** met VRIJEN GANG naar de BOVENWON[ING] tot **velerlei Bedrijven** schikt; staande aan eene der vens alhier.

Informatiën te bekomen bij den Mr. Timmerm[an] SCHOLTENS, in de Butjestraat.

EEN RUIME PAKKELDER TE HU[UR]

in de Heerestraat. Te bevragen bij KOOPS, Mr. [Tim]merman in de Visscherstraat.

Er worden gevraagd: **eene of twee MEUBELEERDE** of **ONGEMEUBELEERDE BENEDENKAMERS.** met opgaaf van prijs, bij den Boekh. S. C. SLEESEN, in de Oosterstraat.

ER WORDT TE HUUR GEVRAA[GD]

tegen den 1sten November aanstaande: een met **VIJF** à **ZES KAMERS**; op te bij den Mr. Timmerman **RIGA**, in Kijk-in-'t Jatstraat.

De ondergeteekende heeft de berigten, dat hij den **HANDE[L IN] WIJNEN, LIKEUREN GEDISTILLEERD**, beneven[s] van **SIGAREN** op **heden** in de Oosterstraat, no. 14, heeft begonnen; zich ten vriendelijkste in ieders aanbevelende.

GRONINGEN, 4 Augustus 1854.

H. M. SPECKMA[N].

UIT DE HAND TE KOO[P]

Eene sterke **DILIGENCE** [voor] **negen personen.** Te be[vragen] bij R. C. KREMER, Mr. Smid Rademarkt alhier.

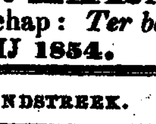

Bij den Vleeschhouwer **G BOUMA** de Gelkingestraat, zal op **heden** word[en ge]slagt: Een extra puik blank **ZO[OG] MELKS KALF.**

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen;* medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetensch[appen].*

JULIJ 1854.

DAGEN.	BAROMETER op 0°. 8 uur.	2 uur.	8 uur.	THERMOMETER 8 u.	2 u.	8 u.	VOCHTIGHEIDSTOESTAND. 8 u.	2 u.	8 u.	WINDSTREEK. 8 uur.	2 uur.	8 uur.	LUCHTGESTELDHEID. 8 uur.	2 uur.	8 [uur.]
23	766,22	765,28	765,19	19,6	27,0	22,5	0,99	0,68	0,78	N.N.W.	N.W.	N.W.	weinig bewolkt	helder	weinig [...]
24	765,45	764,93	764,27	21,5	24,7	20,1	0,84	0,77	0,94	„	N.	N.t.W.	„	weinig bewolkt	„
25	762,30	762,11	762,42	21,5	24,4	19,2	0,94	0,80	0,92	N.O.	N.t.W.	N.	„	„	hel[...]
26	764,63	764,56	764,53	18,4	19,1	15,8	0,85	0,77	0,88	N.	N.N.W.	„	betrokken	betrokken	bew[...]
27	764,56	764,55	764,48	16,6	17,9	15,4	0,79	0,75	0,86	„	„	N.N.W.	bewolkt	bewolkt	„
28	765,28	765,62	765,88	15,0	17,5	15,1	0,91	0,72	0,83	N.W.	N.W.t.N.	„	„	„	bet[...]
29	767,43	767,27	766,42	15,4	17,6	1,55	0,80	0,74	0,85	„	N.N.W.	N.	betrokken	betrokken	weinig [...]

Te *Groningen* bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.